

Lindrigt arbete

MILJÖ. Arboristen **Antti Erola** beskär lindarna i Esplanaden i Mariehamn, medan kollegan **Teppo Suoranta** lyssnar på hur de mår. Jädo, med hjälp av ultraljud får man veta hur hur angripet av röta ett träd är. – De här träden är ovanligt fina, säger Suoranta.

SIDAN 2

Här är IFK Mariehamns nya engelsmän

SPORT. De omryktade spelarna från Sheffield United har anlänt. Det handlar om vänsterbacken **Travis Binnion**, 21 år, och mittfältaren **Jordan Eagers**, 19 år, som anlände till Mariehamn i går.

Duon är frukten av det samarbete IFK och United under vintern arbetat fram. Tränarna

Pekka Lyyski och **Stephen Ward** var nyligen till England för att närsåda talangerna.

– Det var de här killarna de tittade på och som de tyckte skulle passa in i laget, säger klubbdirektör **Peter Mattsson**.

Även en anfallare från United är på ingång. Gällande honom handlar det dock inte om ett

Jordan Eagers, 19 år och Travis Binnion, 21 år. Foto: MALIN TILLSTRÖM

bytesavtal, utan ett regelrätt lån.

SIDAN 15

Affärsprojektet i Jomala växer

NYHETER. Dalbo affärsfastigheters planer på ett affärs- och kontorscentrum i södra Jomala, norr om stadsgränsen till Dalbo, har vuxit markant.

Ursprungsplanerna gällde tre fristående affärs- och kontorshus söder om Koffhuset men i och med att Dalbo affärsfastigheter nyligen förvärvat ytterligare mark i området vill ägarna **Tomas Brunberg** och **Gert Sviberg** nu bygga även söder om Sparhallen. I måndags presenterade Brunberg och Sviberg sina planer för kommunstyrelsen i Jomala i samband med att de anhåller om en ändring av gällande byggnadsplan.

SIDAN 11

Rosellatider är spikade

NYHETER. Viking Line har spikat turlistan för Rosella, som ersätter Ålandsfärjan mellan Mariehamn och Kapellskär med början den 30 maj. Första avgången på morgnarna sker kl 7.30. Rosella hinner med tre turer varje dag. Alla turer tar två timmar, utom turen kl 12.45 från Mariehamn som tar en kvart längre.

SIDAN 3

I Sydslesvig samsas språken

NYHETER. I Sydslesvig i Tyskland bor drygt 20.000 människor som har danska som modersmål. Danskan är ett officiellt språk i regionen vilket garanterar att minoriteten bland annat får sin utbildning på modersmålet. **Svend Kohrt**, besökte Åland i går och berättade om sin hemtrakt där tvåspråkigheten inte är något problem.

SIDAN 5

Födde fem barn på ett år

FOLK. Är **Anna Stina Johansdotter** från Finström Tjudö världsrekordhållare? Hon födde fem barn på lite drygt ett år. Den 17 november 1874 gav hon liv åt trillingar, tre pojkar. Den 25 november 1875 – alltså ett år och 9 dagar senare – fick hon tvillingar, två flickor. Bara ett av de här fem barnen överlevde, **Anna Matilda**. Finns det ättlingar på Åland än i dag?

SIDAN 6

Nytt åländskt bowlingrekord

BOWLING. IFK Mariehamns **Oskar Mattsson** är nu ensam om det åländska rekordet i bowling på åtta serier. Under en tävling i lördags förbättrade han nämligen det tidigare rekordet med en poäng. Det nya rekordet ligger nu på 1.912 poäng, vilket är ett snitt på 239 poäng per serie. – Om man över en säsong snittar 239 så är det landslagsnivå, säger han.

SIDAN 14

Pommern kom hem

NYHETER. Efter nästan fem månaders varvsdockning bogserades Pommern i går till från Algots varv tillbaka till kajen nedanför sjöfartsmuseet. Nu har hon 13.515 nya nitlar i skrovet och skall förhoppningsvis inte behöva göra en ny renoveringsresa under de närmaste tio åren.

SIDAN 14

Pigga krabater. Kalvarna flockas vid matmor Maj-Len Lindholm och en av dem tar sig en yster dans när det är fotograf på plats.

Foto: ANDREAS DIENERT

Kalvdans på Maj-Lens gård

REPORTAGE. Inte mindre än tre tvillingpar har Nya Ålands tidigare medarbetare **Maj-Len Lindholm** och hennes familj fått ta emot i sin ladugård i Jomala Gölby under den senaste månaden. Tolv kor har kalvat sedan 20 mars och tre av dem fick tvillingar.

Det är livat i den lilla ladugården i Jomala Gölby i vår.

Kalvarna buffar på varandra, på Maj-Len och på både reporter och kamera. De slickar ivrigt alla fingrar de kommer åt och sätter tillgivet huvudet i Maj-Lens knä för att bli kliade mellan öronen.

– I stora besättningar får man säkert flera tvillingfödselar per säsong, men i vår lilla dikobesättning är tre tvillingpar mycket. Vi har haft ett tvillingpar per säsong ganska många gånger, men oftare på senare år.

SIDAN 12

familjen

7

”Jag bjuder på kyrklunch i Olofsgården.”

MAJ-LIS BLOMQVIST, JOMALA, Fyller 70 år.

kultur

8

Yvonne Hoffman vet mycket om spökhistoriernas lockelser.

kultur

9

”Såna här böcker gillar jag.”

NYANS RECENSER OM CHIPS-BOKEN

Åland 24 i kväll

HEM OCH FRITID: Gunnel och Derrick Nilsson tillverkar smycken i hemmet i Eckerö Skeppsvik.

Vi träffas och trivs!

Möt företagare från hela näringslivet!

26–27 april kl. 11–17

Försäljnings- och aktivitetsmässan för hela familjen

www.eckeromassa.com Tel. 38 021 E-post: info@eckeromassa.fi

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

Lyssnar hur lindarna mår

Lindarna i Esplanaden i Mariehamn får sin årliga besiktning med hjälp av ultraljud.

Lindarna i Esplanaden i Mariehamn får som bäst sin årliga upprustning. Firman Trädvård TS-miljötjänst kb från Korpo är det enda företaget i Finland som utför besiktning med ultraljud.

Ägaren **Teppo Suoranta** berättar att företaget servat Mariehamns stad sedan 1998. Varje session tar en till tre veckor.

– Vi besiktar träden med ultraljud för att se om de drabbats av röta, säger Suoranta.

Träden mäts med Picus ultraljuds-instrument. Sensorer fästs med 20-40 centimeters mellanrum runt stammen. Man slår in en spik i stammen och eftersom den är kopplad till sensorerna leder den ultraljudet genom stammen.

Teppo Suoranta och hans assistent **Siv Wikström** hinner besikta tio till tolv träd om dagen. Nu står träden i Esplanaden på tur. Tekniska verken ger önskemål om vilka träd som ska besiktas.

– De här träden är ovanligt fina, säger Suoranta.

Aggressiv ticka

Vad gör ni om något träd är dåligt?

– Riskträden letas upp, säger Wikström. Om ett träd faller här i Esplanaden är kan det vara katastrofalt. I fjol hittade vi några träd som angripits av flatticka i södra stan. Flatticka är en mycket aggressiv ticka och vi blev tvungna att fälla träden.

Om ett träd visar sig vara angripet av röta eller annars i riskzonen att falla måste det naturligtvis tas bort. I Esplanaden räcker det inte med att säga ner ett träd.

– Om man bara tar bort ett blir det för mörkt för ett nytt, man måste ta ett större område för att få något att växa.

Även beskärningen av lindarna sköter firman genom underleverantörer. Arboristerna **Antti Erola** och **Antti Virkka** har egna företag och säljer sina tjänster till Suoranta. De klättrar upp i träden och beskär dem. På så sätt får de en bättre snittyta än om man gör det från marken.

Ultraljud. Genom att besikta träden med ultraljud ser man hur angripet av röta ett träd är. Här syns ett väldigt ruttet träd från ett helt annat sammanhang. Det blå området visar på röta, det lila visar på förändring, men inte ännu röta och det gröna visar hur rötan har börjat angripa den friska delen av trädet. Det bruna är friskt.

Underhållet av träden är en säkerhetsfråga. Ett stort träd med alla blad utslagna blir tungt av vatten på hösten och löper större risk att fällas av stormar. Även ruttna grenar kan göra skada när de faller.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 469

Foto: ANDREAS DIENERT
foto@nyan.ax

Besiktar träd. Hortonom/arborist Teppo Suoranta besiktar träd med ultraljud genom att fästa sensorer runt stammen.

Bästa beskärningen. Arboristen Antti Erola klättrar upp och beskär träden på bästa möjliga sätt.

För ditt kök ...

Nyhet!

Marbodalkvalitet
till cirka 20%
lägre pris!

Marbodal®

Representant på plats
på torsdag kl. 12-17

Vad är Marbodalkvalitet? Titta på luckdämparen här intill. Den gör att alla luckstängningar sker med samma lugna och dämpande ljud. Det är bara en detalj. Men så är det med kök. De består av en mängd detaljer. Vi gör vårt bästa för att alla detaljer ska vara någonting som du kan glädjas åt, snarare än irritera dig på, under alla de år du ska använda ditt kök.

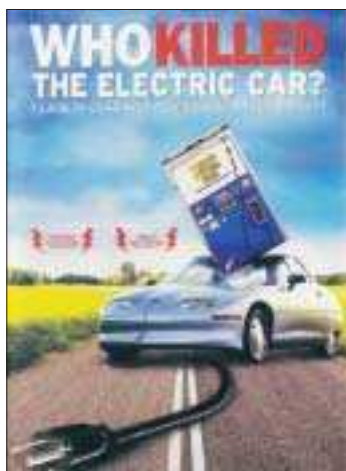
Nu kan du få tillgång till den här kvaliteten till cirka 20% lägre pris om du gör mer av jobbet själv! Välkommen in för att upptäcka mer!

**BYGG
VARUHUSET**

**BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINREDNING
KÖK • BADRUM • FÄRGER • VERKTYG**

TFN 28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD. 8-17,
TORS. 8-19, (Bygglagret 8-17), LÖRD. 9-14

”Mordet på den elektriska bilen” visas i Ålands museums filmsal.

Politiker får specialvisning

■ Den här veckan visar SaveThePlanet.ax den uppmärksammade filmen ”Mordet på den elektriska bilen”. Alla landskapsregerings- och lagtingsledamöter har bjudits in till specialvisningen i Ålands museums filmsal. Också tidningar, radio och tv har fått inbjudan för att träffa de politiker som ser filmen som visas för politikerna torsdag kl 15 och fredag kl 14.

– Det här är en film om hur maktmedel kan brukas eller missbrukas, säger **Magnus Åkerlind** och **Sophy Elevall** som fått visningsrätten direkt av producenterna i USA.

Filmen har tidigare visats i Sveriges TV. Filmen är på engelska utan svensk text.

Så här recenserades filmen av SVT: ”Det var den snabbaste och mest effektiva personbil som någonsin tillverkats. Den drevs på elektricitet, producerade inga utsläpp och den placerade amerikansk bilteknologi i täten bland världens biltillverkare. Ändå fraktade General Motors hela lagret av nytillverkade bilar till Arizonas öken där de skrotades.”

Spåren leder enligt filmmakarna fram till den amerikanska regeringen och in i de mäktigaste företagens styrelserum.

Filmen visas också fredag kl 12 och lördag kl 14.

Den andra filmen som visas den här veckan är ”Happy Feet” (med engelska röster) onsdag kl 12 och torsdag kl 12 och 18 samt på söndag kl 12 och 14.

Under sju veckor visas många olika filmer med miljö och klimatkrisen som tema.

Anmälde stöld av skruvmejsel

■ Någon har utan lov tagit en förstahjälpväska och en skruvmejsel. Detta skedde i Mariehamn den 9 april. Händelsen är polisanmäld som snatteri.

Ett snatteri har även anmälts på en färja, den 20 mars har någon tagit en mobiltelefon ur en handväska.

Den 8 april har någon stulit en cykel som stod på Torggatan. Polisen betecknar händelsen som olovligt brukande. (ab)

■ **Egendom från ett låst förråd** i en fastighet på Johannebovägen har stulits någon gång mellan 1.3.och 13.4. 2008. Stölden är polisanmäld.

■ **En registerskylt** stals i helgen från en moped på Skarpansvägen 19. Händelsen är polisanmäld.

Turlistan klar för Rosella

Och flera intressenter har redan tittat på Ålandsfärjan

Halv åtta. Den tidiga morgonturen med färja från Mariehamn startar 7.30 när Rosella (bilden) ersätter Ålandsfärjan den 30 maj.

Foto: VIKING LINE

Turlistan för Rosella, som ersätter Ålandsfärjan mellan Mariehamn och Kapellskär med början den 30 maj, är nu spikad.

Första avgången på morgnarna sker kl 7.30.

Rosella hinner med tre turer varje dag, alla turer tar två timmar, utom turen kl 12.45 från Mariehamn som tar en kvart längre.

– Det beror på att Rosella måste ut ur hamnen tills Sil-

jas fartyg ska in. Fartygen får inte plats att mötas annars, berättar vice vd **Boris Ekman** på Viking Line som kallar Rosellas turlista ”våldigt konkurrenskraftig”.

Cirka 1.700 passagerare och 340 bilar får plats. I två av caféerna ombord samt i konferensavdelningen finns trådlöst internet.

Dyrare från Åland

Priset per kryssning med buss från Kapellskär blir 55

kronor, alltså ungefär det kampanjpris som Viking har från Åland med Ålandsfärjan nu i april – 6,50 euro inklusive buss.

Varför är det i allmänhet dyrare att resa från Mariehamn?

– Prissättningen är konkurrensanpassad. Eckerölinjen är prisledande på kortrutt. Resa med vändande båt – alltså kryssning – är billigare. Det nödvändiga resandet tar vi mera betalt för.

I juni, när Rosella trafikerar, höjer både Viking Line och Eckerölinjen priserna, noterar han.

– Men det är ändå billigt jämfört med vad det kostar att åka mellan Vasa och Umeå. Där är priset för två personer plus bil tur och retur 330 euro.

Älfen säljs snart?

Ålandsfärjan är ännu inte såld, berättar han.

– Olika intressenter har

tittat på henne men inget är klart.

Är hon svår att sälja?

– Det tror jag inte. Ålandsfärjan är en typ av fartyg som nästan inte byggs längre. Det finns vissa delmarknader som behöver den här sortens fartyg.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Tingsrätten dömde en man för en mängd gamla brott

Inget straff för knarkkörning sex år tillbaka

En man i drygt 30-årsåldern har dömts till fängelse i ett år och tio månader för en mängd brott begångna åren 1999-2002.

Fängelsestraffet är villkorligt. Rätten bedömde att lång tid har gått och att mannen ännu har sviter efter en bilolycka 2002 när han körde till skogs med en cocktail av knark i kroppen.

En del av de sammanlagt elva åtalpunkterna mot mannen, som numera bor i Sverige, förkastades i brist på bevis. Dit hörde åtalet om en grov stöld som mannen skulle ha begått mot en annan man och där

värdet bedömdes synnerligen stort. Att åtalet förkastades berodde på att ett alternativt åtal om grov misshandel bifölls i stället. Rätten hittade inte heller några säkra bevis för att mannen skulle ha tagit pengarna.

Mannen döms och straffas för sju brott, bland dem den grova misshandeln när ha sparkat och slagit den andra mannen så svårt att han måste söka läkarvård. Rätten bedömde att misshandeln hade varit synnerligen rå och grym.

Inget straff

Han lämnades ostraffad för två brott, grovt äventyrande av trafiksäkerheten och grovt

rattfylleri i augusti 2002 när han narkotikapåverkad efter en vinglig bilfärd slutligen körde av vägen i Finström Bartsgråda och skadades svårt. På grund av skadorna ansåg rätten att han redan har straffats.

Enligt rätten hade fängelse i ett år och fem månader varit lämpligt, men på grund av att mannen begått liknande brott tidigare lades ytterligare fem fängelsemånader på.

Egentligen borde ett så långt straff ha varit ovillkorligt, ansåg rätten, men dömde straffet ändå som villkorligt – brotten har skett för länge sedan och han har fortfarande sviter av trafikolyckan 2002.

Skadades. Bilen blev totaldemolerad och föraren har ännu sviter efter olyckan 2002.

Foto: POLISEN

För något år sedan utsattes han i Sverige för ett misstänkt brott mot sin hälsa och fick ännu fler bestående skador. Under de senaste åren har han inte dömts för allvarliga brott i Sverige.

Lång provotid

Provotiden blir i stället maximalt lång, tre år. Utöver det villkorliga fängelsestraffet

döms han till 80 timmar samhällstjänst.

I ersättning till den misshandlade mannen ska han betala 2.000 euro för sveda och värk och 1.800 euro för en del av mannens rättegångskostnader.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Bäst hittills för Andelsbanken

Framgångsrik. I fjol förbättrade Andelsbanken för Åland sitt resultat för tredje året i rad.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Lönsamheten upp med nästan 36 procent

Andelsbanken för Åland förbättrade sin lönsamhet med nästan 36 procent under fjolåret jämfört med året före. 2007 var bankens historiskt sett bästa år om intäkter av engångskaraktär undantas.

BOKSLUTET			
Andelsbanken för Åland/ resultat (miljoner euro)			
	2007	2006	
■ Räntenetto	3,7	3,1	
■ Intäkter	5,5	5,3	
■ Kostnader	3,3	3,0	
■ Kreditförluster	-0,1	0,1	
■ Rörelsevinst	2,3	2,2	

Fjolåret var det tredje året i rad som Andelsbanken för Åland förbättrade sitt resultat, extraordinära intäkter obeaktade. Flera faktorer har bidragit till detta, skriver vd **Håkan Clemes** i ett pressmeddelande, och främst den mycket starka tillväxten på bostadslånesidan. Bostadslånen hade en nettotillväxt på strax under 20

procent – ett rekord i sig. Som förklaring anger vd bonus-systemet som gynnar kunder som har lån och försäkringar i banken. ”Med en återbäring på hela 0,25 procent på kundernas volym i banken tror vi oss ha en avgörande fördel då kunderna väljer bank eller försäkringsbolag”, konstaterar Håkan Clemes. Cirka en femtedel av ban-

kens kunder fick alla sina hus-, bil- och övriga försäkringar betalda i sin helhet via bonus-systemet. Också andra resultatområden har växt sedan 2006. **Svagare 2008** Under 2008 väntas konjunkturerna bli svagare, främst orsakade av störningarna på bolånemarknaden i USA, och därför väntas resultatet inte

öka lika mycket som under de senaste tre åren. Å andra sidan finns knappt några oskötta krediter alls och bankens kreditrisker är måttliga jämfört med den statistik som finns att tillgå. Håkan Clemes tar också upp bankens koppling till OP-gruppen (den landsomfattande Andelsbanksgruppen) som ”från tid till annan varit föremål för viss kritik bland tjänstemännen och förtroendevalda på grund av de stora betalningar som gjorts till riket”. Vd håller inte med, utan skriver så här: ”Vi har under de senaste åren haft anledning att omvärdera detta faktum. Genom OP-centralens progressiva hållning med bankens före-

tagsförvärv och marknadens förnämsta produktutveckling har bankgruppen nu blivit en av Finlands mest framgångsrika och största bank- och försäkringsföretag”. Han menar att den tidigare svagheten med gemensamt ansvar nu har bytts till en styrka inför en eventuell framtida bankkris, och betonar bankens oberoende i förhållande till OP-gruppen. Ägare och ledning kommer uteslutande från Åland, och Andelsbanken är en ”helt åländsk självständig bank”. Andelsstämman hålls på måndag den 21 april i Arkipelag.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Jomala bemöter besvär

■ Mariehamns stad och Ålands natur- och miljö saknar stöd för sina invändningar mot byggplanen för Kasberget i Sviby. Det anser kommunstyrelsen i Jomala som på sitt möte i måndags gav utlåtande om besvären till Ålands förvaltningsdomstol. Såväl Mariehamns stad som Ålands natur- och miljö hade bland annat besvärat sig mot att Jomala inte har gjort en miljökonsekvensbedömning för det planerade nya bostadsområdet uppe på Kasberget i Sviby och motiverar besvären med att de lagar som finns förutsätter en bedömning. Staden hävdar att Jomala inte tar hänsyn till naturförhållandena vid bergsryggen genom att inte göra en bedömning och Ålands natur- och miljö motiverar dessutom sitt besvär med att det vägnät som planeras kommer att ha så stora höjdskillnader att det leder till schaktning och fyllning.. Tidigare har också områdesarkitekten i Jomala, **Ursula Koponen**, efterlyst en miljökonsekvensbedömning i samband med ett utlåtande om planen. Jomala konstaterar i sitt bemötande till Ålands förvaltningsdomstol att den aktuella byggnadsplanen till sin karaktär inte medför en sådan betydande miljöpåverkan att en miljökonsekvensbedömning skulle behövas. Styrelseledamot **Carina Aaltonen** (s) reserverade sig mot bemötandet. (tt-s)

Ingen sjöstrejck i Sverige

■ Den hotande sjöfartsstrejken i Sverige är avvärd. Parterna, Sveriges fartygsbefälsförening (SFBF) och Sjöbefälsförbundet (SBF) samt Sjöfartens arbetsgivarförbund, har kommit överens om ett treårsavtal om löner och allmänna anställningsvillkor för sjöbefalen. Avtalet gäller 1 januari 2008 till 31 januari 2011.

Strejkvarsel hade lagts mot sammanlagt 17 passagerar-, frakt- och tankfartyg, bland annat mot Tallinks Silja Symphony och Silja Festival, från och med midnatt natten mot den 18 april. Arbetsgivarsidan svarade med lockoutvarsel, men nu är alla varslade stridsåtgärder tillbakadragna. – SBF och SFBF betonar att uppgörelsen kunnat träffas utan att arbetsgivarna fått igenom sina krav på slopad kostersättning, slopad kompensation för arbete på helgdagar och helgdagsaftnar, införande av så kallade ombordtillägg eller på att faktorsbeloppsgränserna ska räknas upp med samma procentsats som löneökningarna, sägs i ett pressmeddelande. (ms)

Körde utan handsfree

■ Polisen rapporterar om trafikförseelse där en bilförare ertappats med att köra bil och prata i mobiltelefonen samtidigt. Det har även anmälts till polisen att en hjortdjurskollision har inträffat i Saltvik Toböle. (ab)

Rökerirondellen ska grönska

Rökerirondellen ska inte byggas om igen, utan det är stenkrossen som byts ut mot gräsmatta. – Det är egentligen bara en uppsnygningsåtgärd som pågår, säger arbetsledare Stefan Nordas.

För ett par år sedan byggdes infarterna om i den så kallade Rökerirondellen i Mariehamn. Sedan ombyggnaden har infarterna kantats av grov stenkross, men i dagarna byts all sten ut mot jord. Bytet görs enbart av estetiska skäl berättar Stefan Nordas, arbetsledare vid landskapets vägstation i Möckelö. – Ombyggnaden var ju ett test, för att se om påkörningsolyckorna minskade, och när det nu visat sig att det fungerar så ska det göras snyggare, säger han.

Enligt Nordas kommer arbetet att pågå minst två-tre dagar till. Stenar och asfalten under ska köras bort och så ska det köras dit jord. – Sedan sår vi gräs och eventuellt blir det blommor av någon slag, sedan får vi hoppas att det grönskar och blir vacker, säger Stefan Nordas.

Rundsten till refug

Även refugerna på Österleden, vid övergången till Mariebad, har fått en ansiktslyftning. Också här har grov stenkross byts ut, men inte mot gräsmatta utan mot rundsten. – Det är rund natursten från Eckerö, säger Stefan Nordas.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Stenen borta. Det grova krossgruset som hittills kantat körbanorna in till Rökerirondellen har tagits bort. Istället ska vägrenen bestå av gräs och blommor. Foto: IDA KARLSSON (prao)

Språkminoritet utan friktioner

Danskt hjärta. Svend Kohrt tillhör den danska minoriteten som är bosatt i Sydslesvig i norra Tyskland. han berättar att han känner sig som en tysk medborgare med danskt hjärta. Foto: ERKKI SANTAMALA

I Sydslesvig i norra Tyskland bor en dansk minoritet som från vaggan till graven kan fungera på sitt eget modersmål.
– Språk är identitet, säger Svend Kohrt, som i går kväll berättade om den danska minoriteten för Föreningen Nordens medlemmar på Åland.

Området där gränsen mellan Danmark och Tyskland går i dag har historiskt sett flera gånger varit arena för strider mellan folken. Under Danmarks storhetstid sträckte sig landet långt in i det som i dag är Tyskland. Senare krympte det danska territoriet för att efter första världskriget och en folkomröstning åter utökas med norra Slesvig. Sydslesvig förblev dock tyskt trots att det i det cirka 50 kilometer breda området bor mellan 20.000 och 25.000 människor som har danska

som modersmål. Eftersom det på den danska sidan av gränsen också finns en tysk minoritet har man staterna emellan kommit överens om långtgående minoritetsskydd för dem som bor i området.

Inte glömmas

För de danskar som bor i Tyskland betyder det att man har danskspråkiga daghem, skolor, kyrkor, bibliotek och åtskilliga föreningar som stärker minoritetens kulturella bakgrund. Danska är officiellt minoritetsspråk parallellt med tyskan.
– Varje barn växer upp med uppmaningen att prata danska för att språket inte skall glömmas bort. Språk är identitet, säger Svend Kohrt.
Svend Kohrt är aktiv inom Föreningen Norden i Husby i Sydslesvig. Årets nordiska vänortsstämma håll i juli i just Husby och Kohrt besök-

te av den anledningen i går sina kolleger inom Föreningen Norden på Åland.

Känslorna danska

– Vi är alla åtminstone tvåspråkiga. Hemma hos mig talar vi primärt danska men använder ibland tyska ord om de passar bättre in i språket.
Här spelar TV en stor roll och vi är glada över att danskspråkig TV har fått en starkare ställning.
Du sade att språk är identitet, vilken är då egentligen din identitet?
– Jag känner mig som en dansk i Sydslesvig, inte som en dansk medborgare. Jag är tysk medborgare med danskt sinne, huvud och hjärta. Känslorna är danska också om jag drömmer på tyska.

Lever tillsammans

Av de forna stridigheterna återstår, enligt Svend Kohrt, ingenting som förorsakar be-

kymmer. Övriga boende i området har accepterat sin danska minoritet och man lever tillsammans utan friktioner.
Vilka rättigheter har ni rent juridiskt?
– Vi har till exempel rätt till dagvård och utbildning på danska och man kan få en rättegång på danska. Man behöver inte heller några bevis för att man hör till minoriteten, alla som räknar sig till den får vara med.
Danskt parti
– Vi har ett danskt parti, SSW, som har representanter på alla nivåer i delstaten, på kommunnivå, på krets- och i Lantdagen i Kiel. Viceborgmästarna i både Flensburg och Husby är danskar.
Finns det problem eller något i er situation som du skulle vilja förbättra?
– Ibland har vi problem med att få lika mycket anslag som tyskarna för till exempel våra

skolskjutsar. Dessutom skulle vi gärna se att alla ortsnamn skyltas på två språk, namnen kan skilja sig ganska mycket på danska och tyska.
Andra minoriteter
Det finns cirka 60 danska daghem i Sydslesvig och 50 skolor. Utbildningen finansieras till 20 procent av Danska staten medan Tyskland ser till att den tyska minoriteten i södra Danmark garanteras utbildning på det egna språket.
I regionen finns också andra språkliga minoriteter, platttyska och frisiska. Också frisiskan har status officiellt som minoritetsspråk.
– Det går bra att leva här, det är jag själv som bestämmer på vilket språk jag vill leva livet, säger Svend Kohrt.
TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Jan Hanes.

Jan Hanes ny redarordförande

■ Viking Lines vice vd Jan Hanes är ny ordförande för Ålands redarförening, han valdes på föreningens årsmöte i går.
Hanes ersätter Eckerölinjens Björn Blomqvist som, enligt föreningens stadgar, måste avgå efter två mandatperioder som ordförande. Blomqvist sitter dock med i styrelsen också i fortsättningen.
Viceordförande i redarföreningen är Anders Nordlund, från Rederi ab Lillgaard, och Stefan Axberg från Birka Cargo. Övriga styrelsemedlemmar är Nils-Erik Eklund, Anders Ingves och Kent Nyström. (tt-s)

Brandlarm på skola

■ Det automatiska brandalarmet vid Ålands naturbruksskola utlöstes på måndagsmorgonen. Det brann dock ingenstans utan larmet utlöstes i misstag av hantverkare som arbetade i fastigheten.
Jomala FBK ryckte ut till platsen för kontroll och återställde larmet. (ab)

Fortsatt stigande konsumentpris

■ De åländska konsumentpriserna fortsätter stiga. De steg med i snitt 4,5 procent på årsbasis i mars. Det är ungefär samma inflationstakt som de senaste månaderna. Det här konstaterar Åsub i sin senaste sammanställning.
Högre priser inom huvudgrupperna ”bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen” bidrog mest till den totala uppgången.
Från februari till mars steg konsumentpriserna i snitt med 0,9 procent, vilket är samma som motsvarande månader i riket och i Sverige. Även i Finland som helhet och i Sverige är det högre priser för boende som påverkat den totala uppgången mest.
Inflationstakten för EMU-länderna var fortsättningsvis preliminärt 3,3 procent på årsbasis i genomsnitt. Av EMU-länderna har Slovenien fortsatt den snabbaste ökningstakten, 6,4 procent. (ab)

■ Ett knytnävsslag i ansiktet fick en person i helgen på en restaurang i Mariehamn. Händelsen är polisanmäld.

■ I Hammarland har någon tagit en cykel, vilket anmälts till polisen.

Fjärde våning på våningshus?

Får en full fjärde bostadsvåning byggas på ett av de tre våningshusen vid Askuddsvägen 2 i Mariehamn på tvärs mot gällande stadsplan?
Stadsplanenämnden är splittrad i frågan.
Anhållan om att få bygga ytterligare en våning på huset – det som ligger längst norrut av de tre – har lämnats in av Exportföretagarnas fastighetsaktiebolag genom Roger Rundberg, ordförande. Motiveringen är att bygga fler hyresbostäder.
– Från stadsarkitektkontorets sida anser vi att huset egentligen redan har fyra våningar efter-

som det finns en källarvåning. Vårt förslag var att en vindsvåning som inte är full skulle få byggas. Då skulle huset ha fyra våningar mot gatan och fem våningar mot parken, säger stadsarkitekt Sirkka Wegelius.
Båda alternativen avviker från generalplanen, påpekar hon.
– Dessutom blir ett beslut säkert prejudicerande eftersom det finns ytterligare två likadana hus men med andra ägare, och alla måste ju behandlas lika i så fall.
Omröstning
På förslag av Rauli Lehtinen (lib) röstade nämnden om en full fjärde våning. Förslaget

stöddes av Roger Jansson och Christina Hägerstrand (fs) samt av Johan Lindholm (mf). Christian Beijar (s) röstade för stadsarkitektens förslag och Titti Sundblom (c) avstod.
Sirkka Wegelius lämnade in avvikande åsikt med hänvisning till stadsbildsmässiga skäl och till det faktum att förslaget avviker rätt mycket från generalplanen.
Ärendet går vidare till stadsstyrelsen som ställer ut planen. Om inga avvikande åsikter kommer in går det vidare till fullmäktige.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Blir högre? Ägarna vill ha en våning till på det här huset. Foto: ERKKI SANTAMALA

Fart på vaggorna. Anna Stina från Tjudö födde först trillingar och bara ett drygt år efteråt tvillingar. Det blir häpnadsväckande fem barn på ett år och 9 dagar. Men bara ett av dem levde upp till tioårsåldern. Sammanlagt fick Anna Stina och torparen Jan Erik 13 barn. Fyra överlevde. Finns ättlingar till dem på Åland ännu? Fotomontage:STEFAN ÖHBERG

Kanske är det världsrekord! Vi efterlyser ättlingar

Anna Stina fick fem barn på drygt ett år

Anna Stina Johansdotter var en rekordmamma av otroligt format.

I slutet av 1800-talet i Finström Tjudö födde hon först trillingar och sedan tvillingar. Inom loppet av 1 år och 9 dagar gav hon liv åt inte mindre än fem barn.

Nya Åland efterlyser nu ättlingar till henne och torparen Jan Erik Mattsson.

Nya Åland har sedan en tid tillbaka skrivit om tvillingfödsler i både förgången och modern tid – se fotnoten.

Via Tom Wiklund fick vi tips om en Anna Stina Johansdotter, Jansdotter, som födde fem barn på kort tid. (Johan och Jan betraktades som i princip samma namn på den tiden. Därför kallas Anna Stina ibland det ena, ibland det andra.) Tom Wiklund tycker bedriften platsar i Guinness rekordbok.

Utomäktenskapliga

I samarbete med släktforskaren Håkan Skogsjö hittade vi följande noterat om Anna Stina:

Anna Stina föds den 24 juni 1841 i Finström och dör den 3 januari 1907 i Finström Vestanträsk.

Först får hon två utomäktenskapliga barn.

■ 1861 föds dottern Anna Matilda, som avlider i späad ålder.

■ 1865 föds dottern Edla Maria.

Torparhustru

Torparen Jan Erik Mattsson och Anna Stina bildar familj i Finström Tjudö. Någon notering om giftermål har inte kunnat hittas.

Om Jan Erik vet vi att han föddes 24 oktober 1846 i Pörtom och avled 1933 i Västanträsk. Han kallades då murare och hade lagt till efternamnet Friis.

De fick följande barn:

■ 1872 Jan Erik, avlider i späad ålder.

■ 17 november 1874 trillingar: Johan August - dör i späad ålder, Karl, dito, Erik dito.

■ 25 november 1875 tvillingar: Anna Kristina - dör i späad ålder - och Anna Matilda (alltså nummer två).

■ 9 maj 1878 tvillingar: en dödfödd flicka samt Jan Erik (alltså nummer två).

■ 1880 en son, Johan August.

■ 25 juni 1881 tvillingar: Hulda Mandelina, dör fyra dagar gammal, och Axel, antagligen död i späad ålder.

Fick 13 barn

– Anna Stina födde alltså 13 barn i åtta förlossningar, summerar Håkan Skogsjö. Att få 13 barn på den tiden var inte anmärkningsvärt, knappast heller att så många

Fakta/Rekordmammor

■ På Google.com fann vi Christina Lovisa Widmark, som levde mellan 1777 och 1825, i södra Sverige. Mellan år 1798 och 1816 födde hon 5 tvillingpar. Av dessa var det bara 7 som nådde vuxen ålder. Totalt fick hon och maken Johan Arose-nius 15 barn ihop.

■ På Guinnessworldrecords.com fann vi att det bara finns två kända händelser då en kvinna fött tvillingpar på samma dag, med ett eller flera års mellanrum. Först Laura Shelley, USA, som födde ett par 1990 och ett till 2003, båda den 25:e mars. Den andra är Caroline Cargado, USA, som födde ett par tvillingar 1996 och ett par 2003, alla den 30 mars.

av dem avlider som spädbarn. Men högst anmärkningsvärt är att hon fick så många tvillingfödsler och därtill alltså en trillingfödsel.

Enligt hans genomgång av kyrkböcker från 1890 var då ännu fyra av barnen vid liv, nämligen Edla Maria, Anna Matilda (nr två), Jan Erik (nr två) och John August.

Ättlingar

Nu hoppas vi att ättlingar hör av sig.

– Det borde rimligen leva kvar i släkten historien om denna otroliga kvinna. Men många av torparbarnen flyttade till Amerika, vi kan bara hoppas att någon blev kvar.

Håkan Skogsjö håller som bäst på att sammanställa familjeboken om Föglö. Nästa steg blir antagligen just Finström och Geta.

– Då får jag anledning att forska vidare i släkten.

Hör av er!

Den av läsarna som kan berätta något mer om Anna Stina kan höra av sig till reportern nedan. Tack!

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Källa: Genealogiska samfundet i Finlands hemsida: <http://hiski.genealogia.fi/historia/indexr.htm>

Fotnot: Den 12 januari i år berättade vi om prästparet Brita och Heikki Turakka som fått 9 barn, varav tre tvillingpar. Den 28 februari berättade vi om tre tvillingpar i Kumlunge skola. Den 4 mars berättade vi om fyra nyfödda tvillingpar och den 1 april skrev vi om Alina på Seglinge som i början av 1900-talet födde 18 barn, varav tre tvillingpar.

Liberalerna stadsminglade

■ En önskelista fanns framlagd när liberalerna träffade allmänheten på Torggatan i lördags.

Bland de konkreta önskemålen noteras en förlängning av gågatan till stadsbiblioteket, dagisgrupper med färre barn, räddningsaktioner för Algots varv och ett djurhem.

Någon efterlyste en omedelbar omorganisering av avfallshanteringen medan en annan person ville ha ett plastkassförbud, skriver liberalerna i ett pressmeddelande.

”Bort med messandet i tidningarna” var ett av de mediarlaterade önskemålen.

(ak)

Hallå där...

Ålandsbördige Kjell Wennström, som i helgen blev vald till ny ordförande för Svenska Folkpartiets krets i Åboland.

Vad ska du göra som ordförande?

– Först måste vi se över hur kommunreformen påverkar partiets organisation. Genom att åtta små åboländska kommuner slagits ihop till två sker det vissa ändringar. Tidigare valdes tre respektive fem kommunfullmäktigen medan det nu är endast två. Genom kommunsam-

gångarna tappar de svenskspråkiga i Åboland inflytande i vissa frågor, så det blir första saken vi tar itu med.

Du är född på Åland?

– Jag brukar säga att jag är född i baren på Godby kongresshotell. Det var sjukhus på den tiden. Jag växte upp på Folkhögskolan eftersom min pappa var lärare där och min mamma jobbade i köket. På grund av studier flyttade jag till Åbo och sedan mötte jag kärleken och blev kvar.

Vistas du på Åland?

– Jag härstammar från Seglinge och vi har en stuga där. Vi försöker vara där från och till, men det skulle gärna få vara mer ”till”. Våra vuxna barn brukar vara där också.

Tack och lycka till!

– Tack det behövs!

OBS! Det händer

ONSDAG 16.4

BINGO

■ ■ Mariehamn Röda korsgården kl 14.00. Bingo för pensionärer.

FILM

■ ■ Ålands museum filmsalen kl 12.00. Ingår i kampanjen savetheplanet.ax
□ Kl 12.00. Happy feet.

FÖRELÄSNING

■ ■ Sjöfartsmuseet kl 19.00. ”Mellan klockan och stjärnorna” – FD Stefan Lundblad från Marinmuseet i Karlskrona berättar om longitudens historia och om mannen som löste gåtan och möjliggjorde dagens navigationskonst.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Tony.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Richard ”Räven” Holmgren.

SUNDSVANDRING

■ ■ Samling hos Karl-Gunnar Karlsson i Vivas-teby/Norra Bomarsund kl 19.00. Ledd vandring.

Kom ihåg

■ ■ Demensföreningen på Åland: Simning/vattengymnastik för personer med demens och deras anhöriga, söndag 20.4 kl 17.00–19.00 i Folkhälsans Allaktivitetshus. Ledare fysioterapeut Gun-Lis Andersson. Aktiv tid i bassängen är cirka 45 minuter. Frågor och nyanmälan riktas till demensrådgivare Regina Österlund, Skarpansvägen 30 i Mariehamn, tfn 527 369, GSM 0457-548 38 18 eller e-post: regina.osterlund@handicampen.ax Välkommen!

■ ■ Eckerö pensionärsförening:

Anmälningar till bingoresan med ms Eckerö måndag 21.4 emottages före den 19.4 av Tage tel. 38 484 eller Christina tel 38 559.

■ ■ Folkhälsan i Eckerö:

Ingen bugg- och motionsdans fredag 18.4. Anmälan till avslutningen fredag 25.4 kl. 19.00 görs till ledarna före den 20.4. Tel. 38 3 38 eller 38 2 40.

■ ■ Mariehamns pensionärsförening:

Månadsträff och födelsedagsfest onsdag 16.4 kl. 14.00 i Margaretagården.

■ ■ MSF:s seglingsnämnd:

Bätträff med filmafton måndag 28.4 kl 19.00 i Ålands Sjöfartsmuseum samt försäkringsinfo av Alandia-bolagens representant. MSF inbjuder ÅSS och FSF medlemmar att delta. Föreningarnas sommarprogram tas upp. An-

TORSDAG 17.4

BINGO

■ ■ PAF Casino kl 19.00. IFK bingo.

FILM

■ ■ Ålands museum filmsalen kl 12.00. Ingår i kampanjen savetheplanet.ax
□ 12.00 och 18.00. Happy feet.

FÅGELGUIDNING

■ ■ Samling på flygfältets parkering kl 18.00. Guidningen sker i huvudsak runt Ramsholmen och Torpfjärden. Ledare: Bror Johansson.

FÖRELÄSNING

■ ■ Stadsbiblioteket kl 14.00. ”Bebis+bok=glädje”. Annette Kohkoinen, litteraturpedagog verksam på länsbiblioteket i Västerbotten.

MUSIK

■ ■ Jomala Ulfsby gård kl 19.00. Konsert med Kjell Brändström, Åsa Isaksson och Bitte Bamberg-Thalén.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Bar-dj.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Richard ”Räven” Holmgren.

målning till Christer Liewendahl tel. 0457 313 4754 eller Daniel Mattsson tel: 040 512 2396 senast 25.4.

■ ■ Röda korsgården: Bingo för pensionärer onsdag 16.4 kl. 14.00

■ ■ Ålands frimärkssamlarförening: Möte hålls onsdag 16.4 kl 19.00 i Ålands bildningsförbunds lokal, Ålandsvägen 36.

■ ■ Ålands fågelskyddsförening:

Torsdag 17.4. Fågelguidning. Samling kl 18.00 vid flygfältets parkeringen (obs! ny plats). Ledare: Bror Johansson, tel 14 094.

■ ■ Ålands retrieverförening:

Ännu platser kvar till vårens apporteringskurs 18-20.4. Ta kontakt med Pia/0457-361 38 22.

■ ■ Ålands retrieverförening:

WT-kurs för retriever i Hammarland på lördag 19.4 och söndag 20.4 med kursledare från Sverige.

■ ■ Ålands synskadade:

Simning fortsätter på Gullåsen med Ritva Vasama som ledare tisdagar kl 18-19. Vårterminens sista simning tisdag 29.4.

■ ■ Ålands synskadade:

Boccia på Ankaret med Lars Nylund som domare fortsätter torsdagar kl 12-15. Inget spel 1.5.

100 ord
från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

TEHYS

FACKAVDELNING

Lördagen den 10 maj ordnar fackavdelningen en bussresa för sina medlemmar till Zeta Trädgård i Stockholm. Resan görs med Williams Buss & Eckerölinjen. Det finns möjligheter till shopping i Skärholmen. Resan är gratis. Sjöfrukost ingår.

Den som tänker delta ska göra en anmälan till kansliet per telefon 17 312 eller mejl tehy@aland.net senast onsdagen den 23 april. Anmälan är med hänsyn till bokning och kostnader bindande. Vi förutsätter att den som anmält sig men utan godtagbart skäl uteblir, betalar för sin plats i bussen. Några har redan hunnit anmäla sig och behöver naturligtvis inte göra om det,

men notera villkoren ovan. Vårmetet hålls som redan meddelats denna veckas fredag, 18.4. kl. 17.00 på Ålands hotell- och restaurangskola. Vi gästas av Marja-Kaarina Koskinen, som håller ett föredrag om ansvarsfrågor i vården, och Britt-Louise Rosengård-Aspnäs, eller ”Bittan”, som är Tehys regionombudsman för Svenskfinland. Vi gör också en tillbakablick på vinters avtalsförhandlingar och vilka resultat de gav för fackavdelningens del. Klockan 17 alltså.

DEMENSFÖRENINGEN

Uttryckande konstterapi är en dynamisk och kreativ terapimetod, där personer ges möjlighet att använda sina sinnen genom olika konstnärliga språk, bland annat i form av bilder. Man behöver inte vara konstnärligt begåvad, för att ha nytta av terapin. I bilder får personen möjlighet att uttrycka sig med färger och att se, möta och utforska sin egen symbolvärld.

Demensföreningen på Åland erbjuder sedan en tid, målningsterapi för personer med demens, med stöd av medel från Lions Club Mariehamn. Ledare är konstnär Britta Gustafsson, som medverkar vid föreningens vårmöte, torsdagen den 17 april kl. 19.00 vid Odalgården i Mariehamn. Målningsterapi är bra för hälsan, så kom och ta del av våra erfarenheter av färger, glädje, minnen och gemenskap. Övriga medverkande är avdelningsskötare Tove Jonsson-Grönlund, närstående Leena Eriksson, konstterapeut Soffi Wetterhoff och demensrådgivare Regina Österlund, som berättar om målningens betydelse för en rehabiliterande och terapeutisk vård. Stadgeenliga förhandlingar och servering. Alla intresserade är hjärtligt välkomna.

Närmare information ger demensrådgivare Regina Österlund, tfn 527 369, Skarpansvägen 30 i Mariehamn eller via e-post: regina.osterlund@handicampen.ax

Kiki Alberius-Forsman
Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

PATRIK, PATRICIA

PRATSTUNDEN

Bästa platsen i soffan. Med sticksömmen i händerna och Jomala kyrka i fönstret trivs Maj-Lis Blomqvist bland sina orkidéer. Inför 70-årsdagen ställer hon till kyrklunch i Olofsgården till förmån för behövande.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

“Vi får kraft för en dag i taget”

Maj-Lis Blomqvist är en människa som trivs bäst att verka i det tysta. Hon gör inte mycket väsen av sig. En handfull noter­ingar finns i Nya Ålands arkiv vad gäller henne och samtliga tillfällen då hon har figurerat i det offentliga har det handlat om hjälpverksamhet av olika slag. Hon har stickat ”Jössar” till barn som behöver tröst, hon stickar Moder Theresa rutor och sockor, mössor och vantar åt frysan­de människor och hon har kokat soppa för att samla pengar åt behövande.

– Det är roligt att känna att man kan hjälpa någon, säger hon. Jag tror att det är me­ningen med livet, att tänka på andra.

Stickar alla dagar

Hon sitter i soffan hemma vid Åttegränd i Jomala, omringad av orkidéer och med kyrkan i blickfånget utanför fönstret. Vi har bett henne ta fram stick­ömmen och par efter par av fina varma sockor radar hon upp på soffkanten, och några mössor och vantar därtill.

– De ska gå till frysan­de i Sydamerika och Asien. Det är Röda korset som administrerar hjälpen. Att sticka är väl ingen konst, det gör jag alla dagar framför tv:n. En liten barnsocka blir klar på en kväll.

Varje tisdagskväll sedan många år tillbaka handarbetar hon med vännerna i Jomala missionssy­förening i Olofsgården. De arbetar tillsammans med att sticka lappar till Moder Therasafiltar.

– Tänk vad filtarna av lapp­täcken blir vackra, säger hon. De är ju rena konstverken som de får ihop av garner som till största delen bara är restgar­ner.

Kraft dag för dag

Sedan 20 år tillbaka är hon pen­sionär och på senare år har livet inte varit lätt alla dagar. Maken **Göran** är allvarligt sjuk och hon får nu i hemmet användning för alla sina yrkeskunskaper.

– Hon sköter bra om mig, in­tygar Göran från gungstolen i hörnet.

– Vi är glada för varje dag vi får sitta tillsammans vid frukost­bordet, säger hon. Det känns som att vi får kraft för en dag i taget numera.

Maj-Lis går ut och går stav-

Fakta/Maj-Lis Blomqvist 70 år

Namn: Maj-Lis Gunhild Blomqvist, född Mirén.

Född: den 20 april 1938 på Kökar Hellsö.

Bor: i Jomala Prestgårdenby.

Yrke: pensionerad sjuksköterska.

Familj: make **Göran**, barnen **Jan, Anne-Maj, Ann-Lis, Ann-Christine** och **Peter**, med familjer. Elva barnbarn.

Födelsedagen: firas med kyrklunch efter gudstjänsten på söndag i Olofsgården. Där finns en spargris till en insamling till missionen och diakonin. Ett lotteri till förmån för barnen i barn-hemmet i Rivne i Ukraina arrangeras också. Dessutom blir det sång av de tre döttrarna. Jubilaren undanber sig presenter.

gång upp till en timme, nästan alla dagar. Motionsbanan runt Dalkarby älskar hon. Hon sköter hus, hem och hushåll och ma­ken. Hon tycker speciellt mycket om att baka och laga mat.

Ett fritidsintresse som paret Blomqvist haft genom åren och som i dag ger fina gemensamma minnen är de många vandring­arna i Alperna som makarna gjort tillsammans under ett tiotal år innan han insjuknade.

För klen för Kökar

Maj-Lis mormor **Alma Kalman** var Kökars första barnmorska. Mamma gifte sig och blev på Kökar något hon försökte förmå dottern att undvika.

– För mamma var det viktigt att jag skulle utbilda mig och att jag därmed skulle komma bort från Kökar. Hon brukade säga att jag var för klen för att bli kvar där. Jag beundrar de unga kvin­nor som flyttar dit i dag – men livet i skärgården är för all del mycket lättare nu för tiden.

Hon växte upp i ett enkelt småbrukarhem. Hon gick i Folkhögskolan i Houtskär och drömmen att bli sjuksköterska vaknade.

– Men det var kärtvt med eko­nomin många gånger. Verkligen kärtvt.

Sedan studerade hon vid Lärkkulla och Aftonläroverket i Helsingfors.

Men det gick vägen med stu­dierna. 1961 blev hon färdig sjuksköterska från Sjuksköter­skeskolan i Helsingfors. Samma år gifte hon sig med sin Göran, som i samma veva inledde sin yrkeskarriär som kantor och musiklärare. Makarna flyttade till Övermark.

– Där fanns ett kommunalt litet sjukhus, men ingen kan väl tro i dag så primitivt och trångt allt var där. Vi hade röntgenap­paraten i kansliet – det var inte klokt!

Sedan kom fyra barn i rask följd. Det blev ett barn om året i fyra år i början av 1960-talet och mamma Maj-Lis stannade hemma för att ta hand om de små.

– Jag tyckte väl att jag var mest kompetent till det själv.

1975 flyttade familjen till Jo­mala och småningom dök möj­ligheten upp att arbeta med de äldre vid De gamlas hem, på halvtid.

– Jag har många fina minnen därifrån. Men visst är det tungt i vården många gånger, både fy­siskt och psykiskt. Det är många duktiga kvinnor som arbetar i vården.

Vila har familjen fått göra på stugan på Kökar Vålö varje sommar.

Kyrkan ett behov

Maj-Lis är en aktiv gudstjänst­besökare och det har hon blivit inte bara genom makens ar­bete.

– Kyrkan är en naturlig del i mitt liv, säger hon. Det blev som självklart att gå dit en timme varje söndag. Numera är det ett behov. Det är ledsamt att för­samlingslivet är så främmande för många i dag. De tycker sig klara sig så bra utan kyrkan. Men för mig är det betydelse­fullt. Tron ger mig ny kraft.

– Det vi hoppas på nu är att yngste sonen **Peter**, som är flygkapten i USA, ska kunna komma hem till mamas fö­delsedag, säger Göran. Han har just blivit pappa igen, så det är kanske inte så enkelt att slippa ifrån. Våra andra barn är ut­spridda över Sverige, riket och Åland.

Maj-Lis ser fram emot sönda­gen.

– Jag tycker det är roligt att träffa folk, det sociala umgänget är viktigt i dag, säger hon.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax

Vi firar 1-15 år

Malte Holmes på Östergårds i Strömma i Hammarland fyller 4 år i dag, onsdagen 16 april. Han gratuleras av mamma, pappa och storasystrarna.

Gratulerar 70 år

INGA-BRITTA ERIKSSON

Namn: Inga-Britta Linnéa Eriksson, född Christianson.

Född: den 21 april 1938 i Eck­erö Kyrkoby.

Bor: i Hammarland Mörby.

Yrke: pensionerad jordbrukare och stuguthyrare.

Intressen: familjen, att baka, trädgården.

Familj: maken **Hasse**, barnen **Susanne** och **Christer** med familjen i vilka ingår fyra barnbarn, **Christopher, Elin, Andreas** och **Jens**.

Födelsedagen: firas endast inom familjen, jubilaren undan­ber sig all annan uppvaktning.

Gratulerar 65 år

BÖRJE KARLSSON

Namn: Börje Einar Karlsson.

Född: den 19 april1943 Fin­ström Bergö.

Bor: Sund Svensböle.

Yrke: kock, fiskare, taxichaffis, kör skolorgarna i Sund hit och dit, lite allt mellan himmel och jord.

Intressen: fiske, båten, famil­jen, matlagning.

Familj: sonen **Dan** och barn­barnen **Fredrik, Patrik** och **Lena**.

Födelsedagen: bortrest.

Röda Korset Ålands distrikt

Medlemmar i Röda Korset: Skall du med på Finlands Röda Kors’ stämma i Uleåborg den 7-8.6?

Se på www.redcross.fi/aland för mera info eller ring till 040 8343104.

Anmälningsdeadline den 18.4

Döda

SVEA JANSSON

Den 11 april avled **Svea Ma­ria Frideborg Jansson**, född **Sjöblom**, i Mariehamn. Hon var född den 3 augusti 1920 i Finström Åmnäs och änka ef­ter **John Levi Jansson**.

I 16-årsåldern flyttade Svea Maria Jansson hemifrån och tog anställning i släktingarnas mjölkaffär i Mariehamn. Se­dan följde en rad anställning­ar som expedit i olika matbu­tiker i staden.

1943 gifte hon sig med John Levi Jansson och åren efter barnens ankomst var hon hemma för att ta hand om dem. Hon återupptog senare sitt yrkesliv inom livsmedels­branschen.

Speciellt handarbete låg för henne och hennes specialitet var stickning. Ända fram till julen 2007 kunde hon skänka bort egenhändigt förfärdigade sockor till barn, barnbarn och barnbarnsbarn.

Sörjande är barnen **Roland** och **Birgitta** med familjer samt övrig släkt och vänner.

Telefonkatalog på nätet www.nyan.ax

TACK

Ett stort tack till alla som hedrade minnet av vår käre

Hans Björkén

Tack till alla som kände Hasse, speciellt det stora stödet vi hade av Linda, Rose-Marie och Marie-Louise.

De anhöriga

DÖDA

Vår kära

Elna Margareta Kalm

* 24.5.1922
† 9.4.2008

Lilla mamma o vårt hjärta är så fullt av tack till Dig Vi som aldrig kunnat fatta vad det var att mista Dig Herren giver många gåvor här på jorden om igen, men han giver blott en moder henne får vi ej igen.

Börje och Maj-Gret Stig-Erik och Mona

Jordfästningen äger rum i Jomala kyrka lördag 19.4 kl. 11.00. Därefter minnesstund i församlingshemmet vartill alla vänligen inbjudes.

Döda

DAGNY SANDHOLM

Den 11 april avled **Dagny Ax­elna Sandholm**, född **Fällman**, från Eckerö Storby. Hon var född den 11 september 1917 och änka sedan nästan tio år efter **Sven Sandholm**.

Dagny Sandholm såg som sin huvuduppgift att sköta barnen och hemmet. Hennes stora intressen utöver det var handarbete och trädgården. Hon trivdes som bäst när hon fick vistas i trädgården bland blommor och fåglar. Småfåg­larna brukade hon kalla för sina vänner.

Närmast sörjande är barnen **Eva** och **Ture** med familjer.

Pengar till vattenledning

■ Vårdö kommun har beviljats ett understöd från landskapet om 55.500 euro, högst 30 pro­cent av kostnaderna, för byg­andet av en vattenledning från centrala Vårdö till Hummelvik.

Utbyggnaden motiveras med behovet att förbättra vatten­försörjningen till landskapsfär­jorna på den norra linjen. Brän­dös och Kumlinges eventuella behov av vattenförsörjning via Hummelvik är en annan or­sak. (ak)

TACK

Ett varmt tack till Er alla som hedrat minnen av vår käre

Lasse Sundblom

Och ett stort tack till Väs­tergårds på Gullåsen för omtänksam och god vård

Hagar,
Ove o Bosse med familjer

TACK

Ur våra hjärtan strömmar ett stort tack till Er alla som på olika sätt hedrat minnet av vår käre

Tor Fagerström

samt tack till personalen på Västergårds och Mel­langårds på Gullåsen för god vård och omtanke.

Ada
Barnen med familjer

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Historien lär att den våghalsige inte alltid har varit att lita på, vilka offer han än berett sig på.
ANDERS BJÖRNSSON, historiker, i Ny Tid

Hon vet att spänning lockar

– Spökhistorier rör sig i en fantasivärld och därför väcker de intresse trots att vi via tv:n serveras så mycket gruvligheter.

Det menar författaren Yvonne Hoffman som skrivit en hel del skräck och spänning för barn. I går besökte hon Sunds grundskola i Barnens litteraturdagar.

Yvonne Hoffman belönades för ett par år sedan med svenska fantasyföreningen Catahayas pris för novellen ”Gården” som ingår i hennes novellsamling ”Pojken i dimman och andra skymningsberättelser”.

Motiveringen visar att hennes sätt att skriva spänningsmättat slår an. ”Gården” beskrivs i prismotiveringen som ”en klassisk skräckberättelse som gradvis griper tag i läsaren och inte släpper taget förän efter sista ordet.”

Spänningsfyllt

När hon i går träffade eleverna i årskurs 5 och 6 i Sunds grundskola handlade det också om hennes historiska skrivande, men mycket om just spök- och skräckhistorier och hur man skriver spänningsfyllt.

Bland annat återberättade hon en spännande historia om en bilfärd med sonen Johan genom övergivna spöktäder på Tasmanien och en skräckfylld övernattnings som enda gäster i ett gammalt hotell som visserligen inte fanns med i boken om så kallade ”Haunted Houses” (hemsökta hus), men som kanske borde ha funnits där...

– Mest spännande är det som man inte riktigt vet om är sant eller inte, säger Yvonne.

Nyan får sig en pratstund med henne efter lektionen och frågar vad det är som gör

Författare. När Yvonne Hoffman träffade elever i Sunds grundskola på tisdagen handlade det bland annat om spökhistorier.

att det tycks finnas ett behov av skräck- och spökhistorier bland de unga.

– Just nu tror jag nog att det är den trygghet vi lever i. Man satt nog inte på samma sätt och berättade spökhistorier under krigstiden, tror jag.

Fantasivärld

Att spökhistorierna lever tror hon också beror på att det finns behov av en fantasivärld vid sidan av de realistiska otäckheter som vi får genom nyhetsförmedlingen i medierna.

Spökhistorierna är inte så realistiska, man anar att de inte är sanna men kittlas ändå av det okända. Kanske utgör berättelserna en välkommen kontrast till vardagen.

Att Yvonne Hoffman skriver om spökerier förklarar hon med att hon själv alltid tyckt om sådana berättelser.

– Hemma berättades det nog inga spökhistorier men vi hade tjocka böcker med inbundna årgångar av tidningen Allers från förra sekelskiftet och de innehöll de mest gruvliga berättelser. Vi hade också en bok med gamla folksagor som satte fantasin i rörelse.

Ligger i tiden

På något sätt tror Yvonne Hoffman att detta med skräckberättelser och spökerier ligger i tiden just nu och det gäller speciellt de unga.

– När jag sände in manuskriptet till boken ”Ögonen och andra spökhistorier” år

2000 var man först ganska betänksam på förlaget men boken kom ut och det visade sig att hela upplagan såldes slut.

Att de unga vågar läsa spökhistorier trots att de kan vara nog så hemska har hon en förklaring till.

– När man läser en spännande bok och sedan slår ihop den så är det som om det otäcka inte finns längre.

Historia

Det andra spåret i Yvonne Hoffmans skrivande för barn och unga handlar om historia. Bland annat har hon skrivit om ”Den kluvna stenen” och ”Kniven och ringen” som handlar om vikingatiden.

Just nu arbetar hon på en bok med bakgrund i stora

ofreden och kampen mellan Karl den XII och Peter den Store och ett sjöslag som utkämpades vid Hangö udd, inte långt från författarens sommarviste i Lappvik.

På gång har Yvonne Hoffman just nu en bok med nya skymningsberättelser men även en vuxenbok, ”Berättelser från kusten”, med bearbetade sägner, som förlaget Scriptum i Vasa skall ge ut.

Yvonne Hoffman är född i Helsingfors och sedan 1970 bosatt i Österbotten. Hon har arbetat som svensklärare men är från 1993 fri författare.

Text & foto:
JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

Ann Kristin Hedmark till jazzklubben

Mångsidiga sångerskan Ann Kristin Hedmark gästar Åland och jazzklubben på restaurang Pommern lördagen den 19 april. Det är sångerskans första besök på Åland, berättar Elisabeth Ekman i jazzklubben.

Elisabeth Ekman känner Ann Kristin Hedmark sedan länge. Båda har rötter i Skellefteåtrakten och i slutet av 60-talet arbetade de tillsammans i Yngve Forsells orkester och sjöng båda två på den guldbelönade skivan ”Farfar var ung”.

– Vi har hållit sporadisk kontakt genom åren och i höstas träffade jag Ann Kristin i Stockholm och frågade om hon hade lust att besöka Mariehamn. Det visade sig att hon aldrig varit på Åland överhuvudtaget, och vi hittade en lucka i hennes spelplan, berättar Elisabeth.

All-round-sångerska

Ann Kristin Hedmark beskri-

ver hon som en all-round-sångerska, som samarbetat med de flesta av Sveriges närmsta musikanter. Hon har gjort ett femtontal skivor, otaliga konserter, tv- och radioframträdanden, både hemma och utomlands.

2003 erhöll hon Jan Johansson-stipendiet, och då lydde motiveringen: ”Den mångsidiga artisten Ann Kristin Hedmark är en norrländsk huldra med det ena benet i den afro-amerikanska jazztraditionen och det andra lika självklart i den nordiska folkmusikens genuina vemod, helt i Jan Johanssons anda”. År 2006 tilldelades hon det första stipendiet ur Monica Zetterlunds minnesfond.

Dansband och jazz

Ann Kristin Hedmark inledde sin karriär med populärmusik och medverkade under tio år i olika dansband, däribland ”Yngve Forsells”.

Hon har sjungit och showat med bland andra Tommy Körberg och Lee Hazlewood

och turnerat med Cornelis Vreeswijk. Jazz har hon sjungit med bland andra Arne Domnérus, Georg Riedel, Berndt Egerbladh, Bengt-Arne Wallin, Thad Jones och Björn J-son Lindh. Hon har också sjungit bluesaktiga texter av Kristina Lugn och afrikanska rytmer till ord av Kerstin Thorvall.

På Pommern inleds Ann Kristin Hedmarks framträdande kl. 20.00. Med sig har hon Kalasorkestern, som består av Kettil Medelius, piano, Hasse Larsson, bas, och Kjell Gustavsson, trummor, och man har lovat spela hela kvällen.

Phunky Fish

Kvällen tjuvstartar redan kl 19 då unga bandet Phunky Fish spelar några låtar.

Jazzklubben har ju under vintern berett möjligheter till scenframträdanden för unga förmågor i anslutning till jazzkvällarna på Pommern och Phunky Fish ingår i den serien. Victor Abrahamsson

På jazzklubben. Ann Kristin Hedmark, sångerska med mångsidig erfarenhet alltifrån dansband till jazz.

spelaraltsaxofon, Anders Brunnsberg, trummor, Emil Björkbom, elbas och Christoffer Isaksson, gitarr. Samtliga studerar vid Ålands musikin-

stitut och definierar sin musikstil som ”modern jazz”.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Cantilenakören bjuder in till

allsångskafé på Café Vreten i Folkhälsans allaktivitetshus i Mariehamn på söndag, den 20 april, kl 18. Britt Lindholm i Cantilena berättar att det utöver körsång också kommer att bjudas på folkmusik och på duettsång av Livning, det vill säga Pia Lassila och Bengt Malmberg, samt allsång. Kaffeserveringen sker under framträdandena. Elisabeth Karlsson dirigerar Cantilena och Guy Karlsson medverkar med ackompanjering på piano. Allmänheten hälsas varmt välkommen. □

Operetten återkommer

på Nationaloperan i Helsingfors efter en paus på nästan tio år. ”Glada änkan”, mycket emotsedd av publiken, får sin premiär den 3 maj, meddelar operan.

Vårens föreställningar av Franz Lehárs operett gör den till den mest populära operetten i Finlands Nationaloperas historia med omkring 250 föreställningar.

Atso Almila och Hannu Bister dirigerar. Regissör är Jussi Tapola som även skapat en helt ny finsk översättning. Föreställningarna förses med svensk och engelsk text.

Ritva-Liisa Korhonen och Tove Åman turas om i rollen som den rika änkan Hanna Glavari, medan rollen som greve Danilo görs av Jaakko Kortekangas och Jyrki Anttila. □

En skiva med negro spirituals

har Åbo Sångarbröder Musices Amantes gett ut till sitt hundraårsjubileum som infaller i år. Negro spirituals har utgjort en viktig del av körens repertoar ända sedan 1960-talet. År 2002 gav kören också ut en skiva, då med vixter av Nils Ferlin och Ole Torvalds.

Kören leds av Marina Pettersson-Sumelius. Solister är Robert Näse, Erik Törnqvist och Bo-Gösta Öblom.

Den 19 april ger kören en konsert i Solennitetssalen i Åbo med sånger som betytt mycket för kören genom åren. Vänkören Göta Par Bricoles från Göteborg medverkar.

Körens egentliga jubileums-konsert blir den 18 oktober i höst. □

Föreningen i skolan

heter ett nytt projekt som lanseras av Svenska kulturfonden och Svenska studiecementalen. Målsättningen är att lära ut föreningskunskap, demokrati, ledarskap och andra samhällsfrågor i skolorna.

Det nya projektet, som går under arbetsnamnet Föreningen i skolan, erbjuder alla finlandssvenska skolor möjlighet att bjuda in personer som tar upp olika frågor om föreningskunskap, ungas påverkningsmöjligheter och liknande. Målet är bland annat att minska avståndet mellan föreningslivet och skolan. □

Nog var det väl kuligare än så här?

En bok att gilla. Jörgen Petterssons och Anders Mattssons historik över Chipskoncernen är en bra bok tycker Nyans recensent.

| litteratur |

Ny bok.

Från knölar i marken till miljoner på banken. Chips – ett åländskt industriellt företagsbygge. Författare: Jörgen Pettersson och Anders Mattsson. Förlag: Ålandstryckeriet.

Såna här böcker gillar jag. Närhistoria, människor och företag. Böcker som handlar om saker man själv har någon referens till.

Medan man läser såna här böcker börjar man göra upp med sin egen verklighetsuppfattning. Somt får man skrota och somt förstärks.

Och somt blir hängande i luften som stora frågetecken.

Gillar det här

Det här är en bra bok, det ska sägas genast. Jag gillar det här, till en början mycket motiga företagsbygget som med goda vänners hjälp – De Danske och Fazer – stapplade vidare för att i sista akten förvandlas till alla tiders åländska pengaregn.

Jag gillar **Sture Carlsons** – och alla andra inblandades – envishet och trixande som gjorde det möjligt.

Jag gillar maktkampen 1987 och **Peter Fazers** gentleman-namässighet när han förlorat (kanske något våra direktörer kan lära sig av?).

Jag gillar också att bli påmind om vilken maktfaktor Chips var; största ägare i Ålandsbanken, storägare i Viking Line etc.

Onaturligt unga

Det här är en i raden av böcker som man gärna ägnar en eftermiddag och en kväll åt. Bra namedropping, många man glömt.

Och roligt med bilderna; många ser onaturligt unga ut.

Var dom det?

Jag bryts inte ned av den lite tröttsamma hyllningen av Stucke Carlsson på nästan varenda sida, det går framåt ändå.

Finns frågetecken

Men när man lagt ifrån sig boken finns det frågetecken.

Min första undran är om hela chipsstoryn inte var kuligare än så här.

Bygget av Chips – som det

Styrt för mycket? Har förra Chips-chefen Sture Carlson styrt för mycket när historiken om företaget skrevs? Det undrar Nya Ålands recensent Mosse Wallén, som saknar en del saker i boken. Foto: ERKKI SANTAMALA

beskrivs – verkar ha varit ganska tråkigt. Boken är roligare än en normal företagshistorik men inte så rolig som den kunde ha blivit.

Vad det beror på? Inte vet jag, **Jörgen Pettersson** och **Anders Mattsson** är roligare än så här och jag tycker nog att Stucke egentligen också är det.

Tillåtits styra

Fast jag tror att Stucke Carlsson har tillåtits styra boken alldeles för mycket. Den uppmärksammar ser att han sitter i "arbetsgruppen" för boken tillsammans med **Lilly Holmberg** och **Anders K Karlsson**. Det är vanskligt med såna här arbetsgrupper; å ena sidan behövs de och å andra sidan snärjer de författaren; de vill själva skriva historien och tar lätt över.

Det är kanske därför det har blivit lite stelt.

Verkade ha roligt

Ingen verkar ha haft det roligt.

Inte så roligt som chipsledningen ofta såg ut att ha haft när den landade i Mariehamn efter resor i öst och väst.

Ibland såg det faktiskt ut som om de kom från nåt riktigt rajraj.

Stelt till en början alltså, det blir lite bättre när man kommer till bokens personintervjuer.

Det jag saknar –förutom glädjen – är en ordentlig, årlig, ägarförteckning.

Även större aktieposter har hoppat hit och dit och det hade varit intressant att se vilka konstellationer som varit med genom åren.

Saknar RSC-Invest

Jag saknar också historien om RSC-Invest Ab, Stuckes lilla revisionsbyrå som utvecklades till hans, **Roger Rundbergs** och **Sven-Erik Holmbergs** investeringsbolag.

År 1987 - när Fazer skulle köpa ut De Danske Spritfabrikker och ta över Chips –

var RSC den nyckelspelare som kan sägas ha räddat kvar Chips i åländsk ägo.

En sak som får en att fundera är den dumskaletroll nye chipsägaren, norska bjässen Orkla tagit sig. Orkla stöder inte historiken ekonomiskt (?!?) och nye Chips-vdn **Göran Schultz** kryper och har inte ens stake nog att köpa in den som företagspresent.

Vad är det för ett pack som tagit över?

Borde nybildade Chipsters – fd Chips Foods som köptes ut och som leds av Stucke – ändra inriktning?

Förhandla om potatiskontrakt?

Köpa olja, kokare och extrudermaskiner?

Börja köra snacks så det ryker?

Så att Orkla får se vem de stungit haver.

MOSSE WALLÉN

Fotnot. Recensenten är ekonomisk reporter vid Dagens Industri i Stockholm.

Konstsommar i tre skärgårdar

Samarbetet inom föreningen Våra skärgårdars konstgille erbjuder även denna vår och sommar en rad aktiviteter för åländska konsttövare, berättar Maj-Len Palmqvist i konstföreningen.

I Åbo och Pargas hålls ett så kallat "konstsympaticum" den 17-18 maj. Man räknar sju deltagare från varje förening. Deltagarna bokar själva sina resor och deltagare från Sverige erhåller ett resebidrag på 100 euro och deltagare från Åland ett resebidrag på 50 euro.

Anmälan görs till **Birgitta Granvik** senast 30 april, på telefon 040-568 50 13 eller 02-458 93 75, e-post granvik@parnet.fi. Åbo konstklubb och Pargas konstklubb står för inbjudan.

Den 2-8 juni inbjuder Konstklubben i Dragsfjärd Våra skärgårdars konstgille till en konstresa till Bohuslän i Sverige. Resans huvudmål är Nordiska akvarellmuseet.

– Kräsna resenärer eller turister göra sig ej besvär, vi kör under temat "allt för konsten", äter då vi finner mat, sover om vi hinner och lever bohemiskt, skriver man i inbjudan.

Närmare information och prisuppgifter ger **Birgit Asp-lund** på telefon 02-466 10 72. Sista anmälningdagen är den 28 april.

Målarläger

Målarläger på Vaddö folkhögskola blir det sedan den 4-7 augusti. Våra skärgårdars konstgille samlas till läger en gång om året och i år är det Kulturstation Refsnäs som står för arrangemanget.

Två bildkonstlärare, **Sandra Nyberg** och **Kalle-Julle Matas**, medverkar och undervisar i bildkomposition och färglära.

Anmälan vill man ha senast den 30 april. Närmare information ger **Atti Wagner Mohlin**, telefon +176-40 357, eller atti.wagner@glocalnet.net. Hon tar också tar emot anmälningar. (jk)

Vinn med

Mumintrollet kommer till stan!

En musikalisk föreställning söndag 20.4 kl 15.30, Idrottsgården

Deltag i utlottningen av 100 st biljetter genom att svara på följande fråga:

Vad heter författaren och bildkonstnären som skapade Mumintrollen?

- 1 TOVE KARLSSON
- X TOVE JANSSON
- 2 TORE JANSSON

Skicka ett SMS med **RÖSTA MUMIN X NYANKORTSNUMMER till 173521** om du tror att rätt svar är Tove Jansson. Kostnad 0,60 euro.

Senast onsdagen den 16 april kl 12.00 vill vi ha ditt SMS. Vinnarna presenteras i Nya Åland torsdagen den 17 april.

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Nya Åland
☆☆☆☆

Pommern kom hem med 13.515

Kastar loss. Pommern är redo och Henrik Hellman lossar en tross strax efter tolvslaget

Vattnet släpptes in i varvsdockan på tisdagsmorgonen och vid tolvslaget kastade museifartyget Pommern loss.

Sedan bogserades hon från Algots varv ett par hundra meter hem till sin kajplats nedanför sjöfartsmuseet i Västerhamn.

Pommerns intendent **Bertil "Bysis" Byman** är mycket nöjd med renoveringen som löpte som planerat bortsett från att det behövdes litet tilläggsanslag. Pommern låg på varvet knappt fem månader. Varvsägaren Rederi ab Eckerö ställde Algots varv till förfogande till slutet av april.

Allt arbete har gjorts av företaget Stockholms reparationsvarv.

– 13.515 nitar har svetsat. Jag vet det exakta antalet för vi har fakturerats per nit. Svetsgänget har varit mycket bra, de har en övervakare med 30 års erfarenhet.

Tack vare att det här var den varmaste vintern på många år kunde personalen applicera färgen i lugn och ro. Skrovet har sprutmålats med ett 3 millimeters färglager bortsett från nitförbanden och fogarna som målades för hand. Där är färglagret dubbelt så tjockt.

– Stockholms reparationsvarv hävdar att det här är den bästa målningen man gjort under modern tid.

Korrosionen skall motverkas med aluminiumanoder.

På väg. På väg ut i Svibyviken mot kajplatsen nedanför sjöfartsmuseet.

– Anoderna fästs med bultar och de kan bytas under vattenytan. De skall kollas vart tredje år.

Pommern var senast på varv 2005. Men nu tippar Bertil Byman att Pommern är i så gott skick att hon kan klara sig 10-15 år innan det är dags för nästa dockning.

Torrdocka kan vänta

Byman uppskattar medborgarinitiativet i staden om att Pommern skall läggas upp på

torrdocka permanent i Algots varv. Men ett sådant beslut skall inte skyndas fram, säger han.

– Suomen Joutsen i Åbo är ett år äldre och där har man inga planer på torrdockning.

Samma sak gäller af Chapman, fullriggaren som nyligen återvände till Stockholm efter två års renoveringsarbete som kostade cirka 100 miljoner kronor. Pommernrenoveringen gick på en miljon euro. Framtiden för nedlägg-

ningsshotade Algots varv, som ägs av Rederi ab Eckerö, är osäker. En grupp intressenter förhandlade med ägarna men drog sig ur i början av mars. Då låg deras bud cirka en halv miljon euro under det pris som säljaren begärde.

PATRIK DAHLBLOM
redaktion@nyan.ax

Foto: ANDREAS DIENERT
foto@nyan.ax

Ståtlig syn. Det kan ta tio år eller mer innan Pommern gör nästa renoveringsresa.

Fem månaders puts. Här på Algots varv har Pommern legat sedan slutet av november.

Belåten. Intendenten Bertil Byman är nöjd med renoveringen som ko-

nya nitar

stade en miljon euro.

Här skulle det bli. Både söder om Koffhuset och norrut mot Sparhallen vill Tomas Brunberg och Gert Sviberg använda sitt bolags, Dalbo affärsfastigheters, mark för att bygga ett stort nytt affärs- och kontorskomplex. Foto: ERKKI SANTAMALA

Kontorskomplex i Jomala växer

Planerna på ett stort nytt kontors- och affärscentrum i Jomala, precis intill stadsgränsen i Dalbo, har nu vuxit ytterligare. Dalbo affärsfastigheter, som står bakom planerna, ansöker nu om utökad byggnadsrätt.

Redan för snart två år sedan skissade **Tomas Brunberg** och **Gert Sviberg**, inom ramen för sitt bolag Dalbo affärsfastigheter, på ett stort nytt kontors- och affärscentrum i södra Jomala mellan Sparhallen i norr och bostadsområdet Dalbo i söder. Då berättade paret att de planerar att bygga tre fristående affärs- och kontorsfastigheter i det skogsparti som ligger väster och söder om Koffhuset och Träningsverket och norr om bostadsområdet i Dalbo. I byggnadernas nedre våningar skulle det bli affärer och i de övre våningarna kontor.

IKEA-effekten
För drygt ett år var ingenting ännu klart. Då berättade Tomas Brunberg att man aktivt söker efter fler intresserade innan man inleder dialogen med Jomala kommun.

– Vi har ganska många små intressenter, men vi är beroende av att få med några stora aktörer. Vi förhandlar med några för tillfället. Innan vi fått besked av dem kan vi inte gå vidare, sade Tomas Brunberg till Nya Åland våren 2007.

Idealet var, enligt paret, en kombination av kontor och affärslokaler, med en företagsmix som ger ”den så kallade IKEA-effekten”.

Kliv framåt
Sedan dess har det varit tyst kring dessa planer men nu har projektet tagit ett stort kliv framåt. I måndags presenterade Brunberg och Sviberg sina planer för kommunstyrelsen i Jomala i samband med att de anhåller om en ändring av gällande byggnadsplan. Då visade det sig att projektet har vuxit markant i och med att Dalbo affärsfastigheter nyligen köpte ett flera hektar stort markområde söder om Spar-

hallen av **Rafael Mattsson**. Exakt hur stort det planerade centret kommer att bli är ännu oklart. Några konkreta ritningar finns inte ännu, projektet är på initialstadiet. Innan det kan utvecklas vidare skall Jomala kommun ta ställning till om byggnadsrätten i området kan utökas och också om man kan bevilja andra ändringar i planen som till exempel berör vägdragningen. Kommunstyrelsen i Jomala beslöt på måndag att be om områdesarkitektens utlåtande. Tomas Brunberg och Gert Sviberg väljer själva att ligga lågt tills kommunen har sagt sitt.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Lyxstugor i Geta bjuds ut

Fritidshus vid Havsvidden i Geta bjuds nu ut på hel-sidesannonser i en svensk morgontidning. För drygt 3,4 miljoner kronor får köparen en aktie i ett bostadsaktiebolag som ger besittningsrätten till ett av de 14 husen.

Annonsen publicerades i Svenska Dagbladets lördagsbilaga Magasinet. Säljarna erbjuder 14 ”spatiösa och luftiga” fritidshus på 112 kvadratmeter, ritade av arkitekten **Thomas Sandell**. Inträdesavgifter för ett hus blir 3.425.000 kronor – drygt 360.000 euro – och därefter betalar innehavaren 1.800 kronor i månadsavgift. Projektet presenteras också på www.havsvidden.com/resort. Här får man veta att det handlar om ”magnifika, fristående hus” ”så nära havet man kan komma”.

Frågan utreds
Att sälja bostäder som aktier är ett allt vanligare fenomen på Åland. Eftersom aktier får säljas fritt till utländska medborgare kan man kringgå jordförvärvslagen som finns till just för att förhindra att den åländska marken köps upp av utlänningar.

Försäljningen av aktier har diskuterats mycket under senare tid och landskapsregeringen kommer endera dagen att tillsätta en parlamentarisk grupp som får som uppgift att fördjupa sig i frågan.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Marknadsföring. Så här saluförs Havsvidden-husen i SvD.

Premiär för släktflyget

■ Det stora antalet österbottningar som är bosatta på Åland bär nu frukt också för flygkommunikationerna. För första gången kommer ”släktflyget” med Air Åland att förena Åland och Österbotten

nu under valborgshelgen., skriver researrangören Axtours i Mariehamn i ett pressmeddelande. Två tur och returesor flygs, onsdag den 30 april 9.00 går planet från Mariehamn till Vasa med omedelbar retur klockan 10.30

för de österbottniska släktingar som vill till Åland. Returesorna sker söndag den 4 maj 15.00 från Mariehamn till Vasa och 16.30 från Vasa till Mariehamn. – Det visar sig att intresset för just denna flygning har va-

rit större för avresa från Vasa än från Mariehamn. Det finns i dagsläget ett antal platser kvar att boka både från Mariehamn och Vasa. Bokning är möjligt ända fram till måndag 28 april, skriver Axtours. (uw)

Puss. Kalvarna är bara några veckor gamla och leker i en liten hage medan deras mammor får mat inne i ladugården.

Tvillingboom i ladugården

Tre tvillingpar på en månad.

Det har Nyans tidigare medarbetare Maj-Len Lindholm fått ta emot i sin ladugård i vår.

Kalvarna buffar på varandra, reportern och kameran då Nyan besöker dem.

Lika som bär? Tre tvillingpar på en månad, har Maj-Len Lindholms besättning ökat med. Finns det någon som kan slå rekordet?

Maj-Len Lindholm och hennes familj i Jomala Gölby har haft livlig tillökning i ladugården den senaste månaden. Tolv kor har kalvat sedan 20 mars och tre av dem fick tvillingar, vilket betyder att femton ystra kalvar i detta nu trängs om utrymmet.

– Man vet ju inte innan om det blir tvillingar, säger Maj-Len Lindholm.

Maj-Len tycker att tvillingfödslarna har ökat med åren. – I stora besättningar får man säkert flera tvillingfödslar per säsong, men i vår lilla dikobesättning är tre tvillingpar mycket. Vi har haft ett tvillingpar per säsong ganska många gånger, men oftare på senare år.

Prägling

I slutet av maj släpps alla kor

och kalvar ut på grönbete. De får gå fritt med avelstjuren Aron hela sommaren, därför vet man aldrig riktigt när kalvarna kommer.

– Det bästa är då kalvarna kommer koncentrerat, som nu. Då vet man också att de klarar sig bra då vi släpper ut dem.

Maj-Len vill vara med då korna kalvar. Hon flyttar genast upp kalven till kon så hon får slicka den och så att ko och kalv präglas ihop genast efter födelsen.

Keliga

I ladugården står alla korna uppbundna. Kalvarna däremot lever fritt liv på golvet.

Därför har man byggt en liten hage utanför som kal-

varna kan vistas i under morgon- och kvällsutfodring, rengöring och under varma vackra dagar.

Maj-Len står mitt i den lilla hagen medan hon intervjuas och kalvarna buffar på henne och vill kela. En kalv lägger sitt huvud i knät på Maj-Len och står länge så för att bli kliad.

– Jag kelar mycket med kalvarna och de fortsätter vara keliga också som vuxna. De är så vana med människor.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Foto: ANDREAS DIENERT
foto@nyan.ax

Gos-stund. Maj-Len Lindholm kelar med kalvarna från det de är små, och de fortsätter vara keliga också då de blir äldre.

För stärkt inflytande. I måndags debatterade lagtinget landskapsregeringens EU-program för de kommande fyra åren. Ålands möjligheter till inflytande bör förbättras, var budskapet från både ministrar och lagtingsledamöter. Ett sätt är att fokusera på de viktigaste frågorna och föra fram den åländska positionen tidigt i beslutsprocessen.

Frågor om EU-inflytande engagerade i lagtinget

LAGTINGET. Hade Åland varit mer på alerten och kunnat EU-frågorna bättre hade utgången i snus- och jaktfrågorna kanske varit annorlunda, sade Olof Erland (lib) när landskapsregeringens EU-program debatterades i måndags. – Det här är någonting som man nu får tampas med.

Nyan har tidigare skrivit om landskapsregeringens handlingsplan för EU-arbetet under de kommande fyra åren. När lantrådet Viveka Eriksson (lib) presenterade programmet i lagtinget framhöll hon särskilt att Åland bör bli bättre på att påverka intressefrågorna i ett tidigare skede än vad som hittills skett. Inomstatliga lösningar är nödvändiga för ett ökat inflytande, menar Eriksson. Åtminstone så länge som Åland inte är en fullvärdig part i de olika institutionerna. – Vi ska komma ihåg att EU är ett samarbete länder emellan. De självstyrande regionerna, som Åland, har ett problem så länge som EU inte

erkänner självstyrda autonomier inom EU-samarbetet. Just inflytandet är ett av grundproblemen för Åland, menar Anders Eriksson (åf). – Det är svårt för ett litet självständigt land men det är näst intill omöjligt för ett område med begränsad självstyrrelse.

Erfarenheter

Lantrådet presenterade landskapsregeringens övergripande mål och sade att man vill ta fasta på det positiva med unionen. Olof Eland lyfte fram några områden som, enligt hans åsikt, har gynnats finansiellt av medlemskapet. Regionpolitiken är ett exempel. – Vi har ett omfattande stöd via de regionala fonderna. Besluten kring värfångeljakt och snuset är han däremot missnöjd med. – Det är sånt som inte är till fördel för Åland. Å andra sidan ska man komma ihåg att om vi hade varit mera på alerten och om vi hade kunnat EU-frågorna så kunde också vi ha begärt undantag, också vi kunde ha begärt att få

jakten reglerad på ett annat sätt. Men det här är någonting som man nu får tampas med. Möjligen så kan man så småningom visa att värfångeljakt är motiverad, man kan visa så småningom att snusfrågan går emot EU:s absolut grundläggande principer.

Huvudfrågor

När de gäller de prioriterade områden som landskapsregeringen valt ut – inflytandefrågor, skattefrågor, Lissabonstrategin och fiskerinäringen, bland andra – fanns flera åsikter. – Jag tycker att man mera borde fokusera på de näringspolitiska frågorna, till exempel sjöfart och handel, sade Olof Erland. Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken i EU utvecklas i rasande fart, påpekade Roger Jansson (fs). – Det förvånar mig att landskapsregeringen bland sina delmål inte har tagit upp demilitariseringen och neutraliseringen av Ålandsöarna som ett prioriterat huvudområde.

Kansliminister Roger Eriksson (lib) replikerade Jansson. – De sakerna ska vara tryggade fortsättningsvis oberoende vilken säkerhetspolitisk lösning Finland tar i framtiden.

Granskning

Landskapsregeringen utreder nu konsekvenserna av EU-medlemskapet. – Vi vill både på ekonomisk och politisk grund utreda vad medlemskapet har inneburit för självstyrelsen, förklarar Viveka Eriksson. Framställningen från president Tarja Halonen om Lissabonfördraget väntas till Åland småningom. – Det ligger just nu överst i våra tankar, säger Eriksson. Presidentens framställan kommer att lämnas till lagtinget tillsammans med ett meddelande från landskapsregeringen. – Förhoppningen är att de två ska debatteras samtidigt. Ärendet bordlades till dagens plenum.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Lantrådet mötte minister Risikko

Omsorgsminister Paula Risikko (bilden) hoppas på en nära dialog med Åland i sociala frågor. Det framkom när lantrådet Viveka Eriksson träffade henne i Helsingfors i går.

att ett nära samarbete mellan riket och Åland är viktigt särskilt när det gäller integreringen av handikappade i arbetslivet, missbrukarvården och arbetsfördelningen inom hälso- och sjukvården.

Lantrådet Viveka Eriksson, social- och miljöminister Katrin Sjögren och avdelningschef Carina Strand presenterade landskapsregeringens handlingsprogram för Risikko och hennes medarbetare. Särskild vikt lades vid ekonomiskt utsatta pensionärer och vid en fråga som kräver samarbete mellan staten och landskapet för en lösning: missbrukarvården.

Minister Risikko konstaterade att de båda regeringsprogrammen tar upp samma aktuella frågor och sade

– Dagens möte fördes i en mycket energisk och positiv anda och jag ser fram emot det fortsatta samarbetet, både på det politiska och på tjänstemannaplanet. Särskilt glädjande var att ministern uttryckte ett önskemål om att redan under försommaren få komma till Åland för att närmare bekanta sig med våra förhållanden, kommenterar ledamot Sjögren i ett pressmeddelande efter mötet, där också riksdagsledamot Elisabeth Naucélér och informationssekreterare Britt Inger Wahe deltog. (ak)

Jämställdhetspriset Fanny

4000 euro till arbetstagarna på den åländska arbetsplats som på något sätt arbetar med genus- och jämställdhetsfrågor

År 2007 utdelades det första Fanny priset till Länsstyrelsen på Åland medan ett hedersomnämmande gick till Ytternäs skola.

Målet med priset är att uppmuntra åländska arbetstagare till att skaffa sig kunskap om genus- och jämställdhetsfrågor för att sedan på olika sätt och med olika metoder integrera genus- och jämställdhetsperspektivet i den egna verksamheten. Förhoppningen är att fler åländska arbetsplatser inser att Fanny-priset kan vara ett värdefullt tillskott till varumärket eftersom det visar att man är en modern, demokratisk och utvecklingsbar arbetsplats.

I år utdelas Fanny priset under högtidliga former på självstyrelsedagen den 9 juni till en åländsk arbetsplats "som erkänsla för utförda insatser för främjande av jämställdhet på arbetsplatsen och skall entusiasmera och stimulera till fortsatt engagemang och vidareutveckling av arbetet med genus- och jämställdhetsfrågor".

Ålands Penningautomatförening står för priset som utgörs av 4000 euro till arbetstagarna.

För mer information om FANNYpriset och nomineringskriterier hänvisas till www.regeringen.ax/kansli/fannypriset.pbs

Fanny-priset 2008

Jag nominerar:

Motivering:

.....

.....

.....

.....

Namn:

Tel:

e-post:

Nomineringen skickas senast fredagen den 9 maj till

Ålands landskapsregering
Jämställdhetsdelegationen
Pb 1060
22111 MARIEHAMN
eller via e-post till marie-louise.hagberg@regeringen.ax

Jämställdhetsdelegationen på Åland

Byggande nära kraftledning utreds

Hur nära en kraftledning kan man egentligen bygga. Den frågan är aktuell på flera håll i Jomala.

Bolaget Utemiljö ab har anhängit av kommunen om undantagstillstånd från byggnads- och åtgärdsförbud i Sviby för uppförande av en drygt 140

kvadratmeter stor lagerhall på fastigheten Skallfogdas. Varken områdesarkitekten eller byggnads- och miljöinspektören förordar ett undantagstillstånd. Kommunens byggnadstekniska nämnd beslöt däremot, efter omröstning, att förorda ett undantagstillstånd under förutsättning att

byggnaden och verksamheten läggs på det avstånd från kraftledningen som lagen kräver. Då frågan kom upp i kommunstyrelsen i måndags blev det däremot tummen ner. – Högsta förvaltningsdomstolen behandlar för närvarande ett ärende gällande

byggande i omedelbar närhet av kraftledning på annat område i kommunen, varför kommunstyrelsen inte bör tillåta byggande innan skyddszonens gränser för kraftledningen fastställts i byggnadsplan för fastigheten Skallfogdas, skriver kommunen i sin motivering. (tt-s)

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

...dagar kvar till Åland Uniteds premiär.

Nytt åländskt rekord i bowling

Oskar Mattsson förbättrade rekordet med en poäng

BOWLING. Kåglorna föll Oskar Mattssons väg i helgen. Det blev nytt åländskt rekord och seger i IFK Mariehamns klubbmästerskap. Efteråt kände han bara en enda sak.

– Det var lycka, säger han.

Det blev två tävlingar i en för IFK Mariehamn-spelarna i lördags. Kvalet till RSI-tournament samt klubbmästerskapet. Och för IFK:s Oskar Mattsson gick det riktigt bra. Så pass bra att han åkte hem – tävlingen spelades i Norrtälje – med nytt åländskt rekord i bagaget.

– Underlaget passade mig ganska bra och jag hade bred marginal hela tiden. Det var bara att smälla på, säger han.

Tävlingen spelades över åtta serier och Mattsson slutade på 1.912 poäng. En enda poäng mer än det tidigare rekordet och med ett snitt på 239 poäng. Ett rekord som han delade med **Michael Jakobsson**.

Snittet på landslagsnivå

Någon tanke på ett nytt rekord hade han inte förrän i sista slaget. Det var bara strike som gällde. Säger han i alla fall. Att han behövde 267 poäng i sista serien för att slå rekordet var han ändå fullt medveten om.

– Men jag satt och lurade lite på rekordet i sjunde serien.

Trots att Mattsson även hade det tidigare rekordet betyder det här mycket för honom. Om inte annat är han

Skönt att vinna. Oskar Mattsson tyckte det var skönt att besegra klubbkamraten Kenneth Danielsson, med ryggen till, när IFK Mariehamn hade sitt klubbmästerskap i lördags. Arkivfoto: KENNETH BAMBERG

ju nu ensam om rekordet. Och visst är det ett rekord som slår högt även nationellt.

– Om man över en säsong snittar 239 så är det landslagsnivå, säger han.

Siktar på nytt rekord

Närmast för Mattsson väntar

Viking Line Spring Bowling Games där kvalspelet pågår för fullt. Finalen spelas i början av juni. Sedan ser han givetvis fram emot division I-spel med IFK nästa säsong.

Och kanske även ett nytt rekord?

– Det vill man ju alltid.

Något mer du kan säga om rekordserien?

– Det var skönt att slå Kempa (**Kenneth Danielsson**). **Varför?**

– Det är alltid roligt att slå Kempa. Det är interna grejor. Det nya åländska rekordet innebar givetvis att Mattsson

även plockade hem KM-titeln för herrar. Tvåa blev just Kenneth Danielsson och på tredjeplats kom **Bengt Jansson**. I damklassen vann **Maria Welin**.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Mästarcupen byter namn

...om den alls blir av

ISHOCKEY. Mästarcupen byter efter tio år namn när man tar in en huvudsponsor. Men arrangörerna har svårt att hitta ett tredje lag till turneringen, vilket gör hela tillställningen osäker.

Mästarcupen arrangeras traditionsenligt varje sensommar i Islandia sedan tio år tillbaka. I höst den 4-6 september är det, om allt går enligt planerna, dags igen. Då byter dock turneringen skepnad något.

– Vi bestämde att låta den leva sitt eget liv i tio år, men för att trygga cupens framtid krävs ekonomisk stabilitet, säger **Jan-Erik "Jenki" Rask** från arrangerande IFK Mariehamn.

Ett avtal väntar på att bli undertecknat av Paf och turneringen byter i så fall namn till Paf Cup. Men innan signaturerna nedtecknas krävs att arrangörerna gör klart med deltagande lag. Hittills är bara två av tre namn klara.

– Det har varit ett bekymmer att hitta ett tredje lag

Inställt? Det finns risk att Mästarcupen ställer in om inte ett tredje lag hittas snarast. Här möts Jyp HT och MoDo i Mästarcupen för två år sedan. Foto: JONAS EDSVIK

som tidsmässigt har passligt att delta. Det bör vara klart inom april.

Turneringskrock

Ett problem som för första gången i föl uppstod är krocken med försäongs-turneringen Nordic Trophy. Där gör de fem bästa lagen från finska respektive svenska högsta serien upp – vilket begränsar potentiella lag på Åland väsentligt.

– Samtidigt är det ju bra om vi kan hitta lite nya lag.

Men det är också det som gör att vi vill ha en ekonomisk garant så vi inte behöver förlita oss på biljettintäkter, säger Jenki Rask.

I föl deltog FM-ligalaget Jokerit samt svenska elitserielagen Brynäs IF och Luleå Hockey i cupen i Islandia. Vilka två lag som redan är klara för årets turnering vill Rask inte offentliggöra i dagsläget.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Slutsegrare. Elin Liewendahl blev tvåa i sin klass, men vann sedan hela slutfinalen. Foto: PRIVAT

Full poäng för skyttar

■SKYTTE. Ålands sportskytteförenings ungdomar avslutade säsongen i helgen när man deltog i tävlingen Tömmens luftvapentävling i Ekenäs. Klubbens deltagare placerade sig högt i sina respektive klasser och **Maria Liewendahl**, som tävlade i klassen S10, lyckades skjuta fulla 300 poäng.

– Hon hade 24 innertior och sex vanliga tior, säger mamma **Sandra Österman**.

Vann sin klass gjorde också **Leo Jansson** som sköt 298 poäng i klassen S12. **Elin Liewendahl** sköt 299 poäng i klassen U15 och blev tvåa där. I samma klass sköt **Ellen Mattsson** 294 poäng och slutade sexa. **Daniel Liewendahl** debuterade i täv-

lingssammanhang i klassen S8 och blev femma på 241 poäng. I "pappatävlingen" kom **Ronny Liewendahl** femma på 294 poäng medan **Liz Karlsson** vann "mammatävlingen" på 296 poäng. Där deltog också **Sandra Österman** som slutade sexa på 288 poäng och **Inger Sjövall-Mattsson** som blev åtta på 262 poäng.

Maria och Elin Liewendahl kvalificerade sig sedan med sina resultat in i finalskjutningen. De tre bästa slutade alla på 106 poäng efter tio skott och sköt vidare. Där var Elin bäst genom att pricka in en elva vilket gjorde att hon vann tävlingen. Maria slutade på en sjätte plats med 102,5 poäng. (mt)

Veikkaaja tippar IFK på åttondeplats

■FOTBOLL. IFK Mariehamn slutar på en åttondeplats i Tipsligan. Det tippar i alla fall Veikkaajas fotbollsbi-laga Futis i sin genomgång av ligalagen. Däremot tror **Paulus Arajuuri**, som intervjuas i bilagan, att IFK slutar på en tredjeplats.

Noterbart är även att Futis ser **Samuel Barlay** som nyckelspelare trots att han varit borta stora delar av försäsongen.

IFK Mariehamns premiärelva enligt Futis: Ochieng-Rikama, Blomberg, Lyy-ski, Hansell-Wirtanen, Niskala, Björk, Ekhalie-Bar-lay, D.Carlsson. (jl)

Dragtsma stannar länge i Inter

■FOTBOLL. Job Dragtsma kommer att träna Tipsligalaget Inter från Åbo fram till slutet av säsongen 2011. Han kom till klubben 2007 och har trivts så bra att han nu skrivit på ett nytt, långt kontrakt. Enligt klubbens ordförande **Stefan Håkans** var det lätt att förhandla fram det nya kontraktet.

– Job är nöjd med sitt liv i Finland och Åbo. Vi är också nöjda med honom, säger Håkans.

Inter vann ligacupen efter finalseger mot lokalkonkurrenten TPS i lördags. Holländaren Dragtsma är noggrann med att det inte har någon effekt på ligan, som börjar om två veckor.

– Där har vi inte en enda poäng ännu, säger Dragtsma, som är nöjd med för-svarsspelet under vintern.

– Det är en bra grund att bygga från. I anfalllet behöver vi däremot mer skärpa.

Inter publicerade också ett nytt spelarkontrakt på tisdagen. Angolanan **Antonio Correia** är en 24-årig anfallare som bland annat tillhört holländska Heerenveen. Där lyckades han inte så bra, för det blev bara 14 matcher i representationslaget på tre år. (FNB)

Sportens kom ihåg

■ **IF Åland-orientering:** Anmälningar till Ravinträffen och Helladubeln till ÅID:s kansli senast måndag 21 april.

■ **Motionsserien fotboll:** Sista anmälningsdag till årets motions-serie är 25 april. Anmälningar sker till Ålands Fotbollförbund på tfn 16850 eller e-post fotboll2@idrott.aland.fi. Uppge lagnamn, önskad serie att delta i samt kontaktperson med kontaktuppgifter (telefon, e-post samt adress).

■ **ÅID-fridrott:** Terrängcup 2008 omgång 1, onsdag 19.00, Baltichallen, Mariehamn. Anmälan på startplatsen senast 18.30.

■ **Ålands fotbollldomare:** Ordinarie vårmöte i dag, tisdag, 18.00 på WHA. Stadgeenliga handlingar. 18.30-ca 21.30 obligatorisk fortsättningskurs (ÅFF). Innehåll: nya direktiv 2008, nolltolernas m.m. Alla upp!

Här kan curlinghallen byggas

CURLING. Den nya curlinghallen bör placeras vid Bollhalla eller någonstans kring Baltichallen. Det beslutade stadsplanenämnden i måndags.

Placeringen för den curlinghall som Ålands Curling ab planerar bygga är ännu oklar. Länge såg det ut som den skulle uppföras nordväst om Bollhalla, men bolaget vill se ett center på en mer central plats.

Redan tidigare har placeringar öster om begravningsplatsen samt invid Islandia i Idrottsparken avskrivits.

– Nämnden är inte för placering vid IP eftersom det är trångt och det handlar om en hall på 25 x 60 meter. Det vore bekymmersamt att bygga där, i stadsplanen står det att endast småskaliga byggnader ska uppföras på platsen, säger stadsplanenämndens ordförande **Roger Jansson** (fs).

Därför utreder nämnden istället fortsättningsvis placering vid Bollhalla samt tre olika alternativ vid Baltichallen: öster om hallen, direkt söderut eller en snedställd position söder om ingången så att ministadion på platsen kan bevaras på befintlig plats liksom vägen intill.

Specialutredning

Stadsplanenämnden besökte Baltichallen i anslutning till måndagens möte.

– Jag trodde det skulle vara lättare att placera hallen där – men det finns inte så mycket utrymme och det krävs en hel del bergssprängning. Dessutom finns en parkeringsproblematik – när det är stora händelser i Baltichallen är det redan i dag för litet.

Nämnden förordar nu en placering av hallen vid Baltichallen eller Bollhalla.

Okänd plats. Så här är det tänkt att Ålands curlingcenter ska se ut från entrésidan. Var den ska placeras är ännu oklart. Montage: LEIF ÖHMAN

– Alternativen måste specialutredas med exakta mått och därefter går det att avgöra var hallen ska placeras. Det är upp till stadsstyrelsen att detaljplanera nu, säger Roger Jansson.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Ett alternativ. Hela tre olika placeringar vid Baltichallen ska utredas. Det här är ett av dem där curlinghallen, skuggad rektangel, är placerad söder om innebandyhallens ingång. Till höger syns de befintliga fotbollsplanerna. Grafik: STADSARKITEKTKONTORET

Weckström målskytt i premiärmatch

■FOTBOLL. Alexander Weckström och hans Ulvåkers IF vann säsongspremiären i division III, mellersta Götaland i helgen. Segersiffrorna blev 2–1 på bortaplan mot Mariedals IK. ”Ulvarna” låg inledningsvis under med ett mål, men Weckström fixade 1–1 genom ett skott upp i nättaket i den 38:e minuten. Han byttes sedan ut i den 73:e minuten. Nu väntar tre matcher i rad på hemmaplan. Bland annat möter man Skövde AIK, den klubb ålänningen senast spelade i. (mt)

DIF i toppen efter ny seger

■FOTBOLL. Djurgårdens IF håller sig kvar i toppen av Allsvenskan. I söndags besegrade laget Halmstad med 2–1 (1–0) efter mål av **Sölvi Ottesen** och **Sebastian Rajalakso**. Sistnämnde värvades till Stockholmslaget i år och har gjort fyra mål på lika många matcher.

DIF har vunnit tre matcher och spelat en oavgjord vilket ger tio poäng. **Daniel ”Daja” Sjölund** är fortfarande inte i spelskick efter sin maginfluensa. (mt)

BRIDGE
Mariehamns bridgeklubbs tävling 14 april, 11 deltagande par.
1) Leif Grönqvist/Anki Rostén 121 p, 2) Glenn Sirén/Ben Öhberg 109 p, 3) Torbjörn Biskop/Folke Rostén 103 p, 3) Tony Brändström/Ted Jansson 103 p.

Testa på livet på travbanan

HÄSTSPORT. För den nyfikna finns möjlighet att testa på trav på lördag. Allmänheten bjuds in till en prova på-dag som arrangeras för att öka intresset för sporten.

Ålands hästavelsförening vill öka intresset för travsport. Därför arrangerar man på lördag klockan 12.00-14.00 ett tillfälle för ålänningarna att bekanta sig mer med sporten.

– Ung som gammal som vill se hur det fungerar är välkomna till vår prova på-dag, säger Ålandstravets verksamhetsledare **Jan Blomqvist**.

Allmänheten får då provköra hästarna i sulky, veta mer om hur man tränar och hur man kan komma igång om man vill fortsätta inom travsporten. – Samtidigt berättar vi om olika utbildningsmöjligheter som finns, bland annat om hästskötartlinjen på naturbruksskolan.

Ingen vana krävs

Prova på-dagen är en kravlös tillställning där det bjuds på dricka och tilltugg.

– Det här är ett led i vårt försök att öka intresset för trav.

Bjuder in. Ålandstravet och verksamhetsledaren Jan Blomqvist bjuder in till en prova på-dag för alla som är nyfikna på travsporten. Här står han med hästen Loovisa. Foto: ERKKI SANTAMALA

Det finns ett stort intresse för ridsporten redan, men nu vill vi försöka nyrekrytera folk till travet, säger Blomqvist och fortsätter:

– Vi riktar oss till vem som helst, även till dem som inte har någon hästvana alls.

En annan del i satsningen är en studieresa till två professionella stall i Sverige som föreningen arrangerar den 3 maj och som är tänkt att inspirera och ge en inblick i hur travtränare

verkar. Värddar är Ålandsbekanta **Claes Sjöström** och **Erik Lindegren**. Sista anmälningsdag för resan sker 18 april till Ålandstravet.

– I juni arrangerar vi en ponyskola och mer information om det kommer senare, men man kan redan nu ge en intresseanmälan, avslutar Jan Blomqvist.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Miikka Ilo klar för KuPS

■FOTBOLL. Tidigare FC Inter-spelaren **Miikka Ilo**, som testat för IFK Mariehamn under vintern, är klar

för Kuopiolaget KuPS. Laget steg till ligan i höstas och Ilo förstärker laget säsongen ut.

Den blivande 26-åringen har spelat 60 ligamatcher för Inter och under den tiden gjort nio mål. (mt)

Nyförvärv. Jordan Eagers och Travis Binnion förstärker IFK Mariehamn säsongen ut. Engelsmännen får antagligen sällskap av ytterligare en landsman snart.

Sheffieldspelare förstärker IFK:s försvar, mittfält

FOTBOLL. Det är försvaret och mittfältet som ska få förstärkning genom de två spelarna från Sheffield United som är på väg till IFK Mariehamn.

I alla fall just nu. Förhandlingar pågår också om en anfallare från England.

Travis Binnion, 21 år, och **Jordan Eagers**, 19 år, är de namn som tidigare dolts i skuggorna av samarbetsavtalet mellan IFK Mariehamn och Sheffield United. Det offentliggjordes i går när duon anlände till Åland.

Tränarna **Pekka Lyyski** och **Stephen Ward** var nyligen över till England för att följa lagets ungdomar.

– Det var de här killarna de tittade på och som de tyckte skulle passa in i laget, säger klubbdirektör **Peter Mattsson**.

Binnion och Eagers förstärker IFK under säsongen 2008 och kommer närmast från Uniteds reservlag samt akademi. På klubbens hemsida presenteras de båda spelarna.

Cricketlandslag

Om Travis Binnion kan man läsa att han är ungdomslandslagsman för Nordirland. Säsongen 2005-2006 förstördes av en allvarlig knäskada som krävde operation. Efter hårt arbete kom han igen och spelade 2006-2007 i reservlaget. Tidigare var han kapten i ungdomsakademiens lag. Det sägs att han kan användas på flera olika platser, men företrädesvis som vänsterback. Han har också spelat i Englands U15-landslag – i cricket!

Jordan Eagers har också varit skadedrabbad, vilket förstörde det mesta av säsongen 2006-2007 efter att han tidigare hade spelat regelbundet i klubbens U18-lag. Han beskrivs som en mångsidig och anfallsglad högermittfältare som har en förmåga att göra de där lite annorlunda målen.

– Nu bor de på Pommern, men vi har hittat en stor lägenhet mitt i centrum som just nu genomgår lite renoveringar innan de kan flytta in, säger Mattsson.

Anfallare på gång
De två lägenhetskamraterna kan dock få sällskap. En anfallare från Sheffield United är också på ingång.

– Vi håller på och jobbar med en spelare till, en anfallare. Jag kan inte säga om vi hinner få det klart till seriepremiären, säger Peter Mattsson.

Anfallaren kommer dock inte till Åland på samma villkor som den redan anlända duon.

– Nej, i så fall handlar det om en lånesituation, säger Mattsson.

Text och foto:
MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Första poängen till ”Krickes” SSFK

■FOTBOLL. Kristoffer Weckströms norska klubb Sarpsborg Sparta FK tog sin första poäng i årets upplaga av Adeccoligan när man spelade oavgjort 1–1

hemma mot Kongsvinger. Målet gjordes av **Martin Wiig**.

Weckström väntas återvända till laget från sin fotskada snart. (mt)

Sakari Mattila fortsätter i HJK

■FOTBOLL. Juniorlandslagsmannen **Sakari Mattila** har skrivit på ett nytt kontrakt med HJK. Kontraktet går ut efter säsongen 2010. Mattila

har flyttats från reservlaget Klubi-04 till HJK under vintern och i mittförsvaret eller i en defensiv roll på mittfältet. (FNB)

Tipsa SPORTEN
dygnet runt
Tel 0457 324 4444
nyan.ax

Ring och tipsa! 0457-313 4444

► MÖTEN

Tjenan vatten

Andelsstämma måndagen den 28 april kl 19.00 vid Brandepån i Nääs.
- Stadgeenliga förhandlingar
Styrelsen

► KUNGÖRELSE

Ålands landskapsregering

Vägplan för ombyggnad av korsningsområdet på landsväg nr 10, d.s.k. Västra utfarten vid Elverksgatans och Klintvägens anslutningar till landsväg nr 10 i Mariehamns stad.

Dagens befintliga korsningsområde ersätts med en cirkulationsplats.

Vägplanen finns till påseende i stadskansliet i Mariehamn från den 16 april 2008 under 14 dagars tid. Den vars rätt eller fördel berörs av planen kan före 9.5.2008 till stadskansliet inlämna eventuella anmärkningar med anledning av vägplanen.

Mariehamn 10.4.2008

Stig Janson
Vägingenjör

► SKOLOR & KURSER

Ålands landskapsregering

ordnar

Grundutbildning för förare av skolskjutsar

Utbildningen är indelad i tre delar, del 1 och del 2 ordnas tisdag den 6 och onsdag den 7 maj.

Tid: 18.00-21.00

Plats: lagtingets auditorium

Pris för del 1 & 2 är 100€ + moms. Faktura skickas efter kursen.

Del 3 är Gillingebanan i Sverige som blir tisdag den 20 maj eller tisdag den 27 maj 2008.

För att få godkänt intyg över kursen måste samtliga tre delar vara godkända.

Anmäl dig senast måndag den 28 april 2008.

För anmälan eller ytterligare information kontakta Trafiksäkerhetskonsulent Satu Silvennoinen, tel. 25 255. Anmälan kan också göras via e-post till satu.silvennoinen@regeringen.ax eller till Ålands landskapsregerings reception, lämna namn, adress, personnummer och vilket datum Ni väljer till Gillingebanan.

Trafiksäkerhetskonsulent

► LEDIGA PLATSER

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

lediganslår tjänst som
vikarierande miljöhandläggare

Mer information: www.miljohalsoskydd.ax

► SÄLJES

TOMT

mitt i Wessingsboda

ca 5000 m². Huset uppfört i stock i början av 1900-talet. I behov av totalrenovering.

Tel 0457 313 5473

Stressigt vårbruk?

Rapid-sådd utföres.

Kontakta Bonnläpparna på tel: 0400724803 (Dan)/0457 5244 322(Tommy) eller e-post: info@bonnlapparna.ax

► MÖTEN

Årsmöte

Ålands Spelmansgille håller årsmöte på Björnsby skola den 28 april 2008 kl. 19.00

Spelövning efter mötet

Styrelsen

DEBATT

Nauclér svarar Lagerberg

■ **Ett svar till Henrik Lagerberg** om den finländska regeringens administrativa omläggningar och befarade nedskärningar i arbetarskyddet. Som jag konstaterade i mitt tidigare svar är uppgifterna såväl översiktliga som preliminära och har på sina håll givits alltför vidlyftiga tolkningar.

Statsrådet har än så länge

endast fattat ett principbeslut om inbesparingar på detta administrativa område utan att några närmare detaljer fastslagits. Än mindre har social- och hälsovårdsministeriet spikat sin interna personalfördelning. Närmare beslut i dessa frågor står att vänta först i november i år.

För regeringens admi-

nistrativa reformer och hur de skulle beröra arbetarskyddet kan hänvisas till vänsterförbundaren **Matti Kangas** fråga vid den muntliga frågetimmen den 27 mars 2008 (MFT 52/2008) och svaren som gavs av finansminister **Jyrki Katainen** samt social- och hälsovårdsminister **Liisa Hyssälä** (PR 28/2008).

För den enda åländska arbetarskyddsinspektören har inga förändringsplaner meddelats. Skulle emellertid någon rubbning aktualiseras är det givet att jag kommer att värna om att denna arbetarskyddsinspektör kvarstår.

Elisabeth Nauclér
riksdagsledamot

Falsk säkerhet för fotgängare

■ **Efter den senaste** tragiska påkörningsolyckan på Storagatan började jag fundera över hur såna olyckor är möjliga inne i staden på ett 50-område med rätt god sikt. Det är ju dessutom inte första gången det händer på den gatan.

Det finns inga sikthinder

förutom trafikmärken vid refugerna. Dessa skymmer visserligen delvis en fotgängare delvis då denna korsar gatan.

Men det problemet är inte där. Istället är det till största delen på grund av att alla fotgängare vet att de har företräde och bilen ska stanna. Man ser dagligen dessa fotgängare som spelar rysk roulette med sitt eget liv som insats. De går bara rakt över utan att titta vare sig till vänster eller höger.

Den eventuella bilen måste

ju i alla fall stanna. Så varför titta...

Då jag var ett barn fick jag lära mig att först titta till höger.. så till vänster och höger igen innan jag gick över. Det lärde man sig av föräldrarna men även i skolan. Var man osäker på om bilen skulle stanna så väntade man tills den stannat eller kört förbi.

Men det verkar oftast vara den generationen som lärde ut att man ska titta först som inte gör det nu 30-35 år senare.

Att hitta en lätt lösning för att undvika dylika onödiga olyckor är inte lätt. Men trafikljus på de utsatta platserna kunde vara ett sätt.

Ett annat mer drastiskt skulle vara att ändra i trafiklagen så alla fotgängare var tvungna att lämna företräde för bilarna. Då kanske de skulle tänka sig för och kolla innan de gick över gatan.

Ett förslag som inkräktar på fotgängarens rättigheter, men samtidigt skulle det undvika en hel del olyckor.

Brell

RIKSNYTT

Alkolås för skolskjutsar kan bli obligatoriska

HELSINGFORS. Kommunikationsminister Anu Vehviläinen (c) ser gärna att alkolås blir obligatoriska i fordon som används för skolskjuts.

Vehviläinen konstaterade i riksdagen på tisdagen att hon under sin knappt tvååriga ministerperiod stött på två fall där den som kört en skolskjuts varit alkoholpåverkad. Ministeriet har rekommenderat alkolås.

– Om rekommendationerna inte har någon effekt kan vi överväga att göra alkolås obligatoriskt vid skolskjutsar, sade Vehviläinen.

Diskussionen fortsätter i riksdagen på onsdag, eftersom ärendet bordlades på tisdagen. Regeringen föreslår att det pågående försöket med alkolås i vissa fordon görs permanent. En del av förslaget går ut på att den som åkt fast för rattfylleri

Vanligare. Alkolås blir allt vanligare.

Foto: TITTE TÖRNROTH-SARKINEN

kan behålla körkortet genom att själv stå för installationen av ett alkolås i sin bil. (FNB)

Webbsprit kan lösas ut

HELSINGFORS. Tullen kommer att överlämna en del av den beslagtagna sprit som kunder beställt via webben. Spriten kan lösas ut mot accis.

Tullen friger ett spritparti på 10.000 liter som beställts via viinikauppa.com eftersom inga olagligheter hittats kring importverksamheten. Dryckerna har importerats

av kunderna själva.

– Kunderna får sina drycker när de har betalat skatt, säger tullöverinspektör **Teemu Koskela**.

Tullen ber kunder som beställt sprit via internet att meddela om de vill betala skatt och lösa ut dryckerna. Också produkter som bästföredatumet gått ut på överlämnas mot skatt.

Över 100.000 liter alkohol

som beslagtogs tidigare ska enligt Helsingfors tingsrätts beslut från måndagen stanna i tullens förvar. Enligt Tullen ligger en försäljare bakom importen.

Förundersökningen kring webbhandeln av sprit fortsätter trots en stegvis hävning av beslaget. Tullen misstänker att viinikauppa.com brutit mot alkohollagen. (FNB)

TV-programmet

onsdag 16 april

7.00 Gomorron Sve-rige [44718968]
10.30–11.35 UR [5288974]
10.30 Ramp (R) [3974] **11.00** Big words (R) [4603] **11.30–11.35** All rätt i världen (R) [8700061]
13.00 Rapport [70239]
13.05 Så ska det låta (R) [6993264]
14.05–14.35 Mitt i naturen (R) [904239] Naturmagasin. Del 2 av 16.
14.55 Det förälskade molnet [1123142]
FILM Turkisk-svenskt drama från 1991. I rollerna: Zühal Olcay, Haluk Bilginer.
16.30 Andra Avenyn (R) [6210] Även 19/4.
17.00 Rapport [83622]
17.10 Gomorron Sverige [344121]
18.00 Naturnollorna (R) [8055] Svenskt vildmarksäventyr.
18.30 UR: Krokodill [9974] Barnprogram.
19.00 Bolibompa [3326]
19.00 Lilla prinsessan [67448]
19.10 Så orättvist [392513]
19.20 Lilla röda traktorn [652993] **19.30** Hjärnkontoret [78500] **19.55** Känsliga bitar [2018142]
20.00 Bobster [871]
20.00 Rebellen [871]
20.30 Rapport med A-ekonomi [142]
21.00 Uppdrag granskning [33310] Samhällsprogram. Del 14 av 22.
22.00 Barnmorskorna [535] Svensk dokumentärserie från 2008. Del 4 av 8. Barnmorskan Åsa lotsar latinamerikanska Erika genom en tuff förlösning. Erika pratar inte svenska, hennes man Rodrigo får tolka och förklara.
22.30 Morgonsoffan [806] Humorprogram. Del 6 av 12. Programledare: David Batra, Petra Mede.
23.00 Seriestart: Big love [84581] Del 1 av 12. Även 17/4.
23.55 Lucky i knipa (R) [1838871] Australisk action-kortis.
0.00 Rapport [62320]
0.10 Kulturnyheter (R) [6906496]
0.25 Häxdansen (R) [9146369] Del 5 av 6. Även 19/4.
1.10 Var fan är mitt band? (R) [1479388] Även 17/4.
1.40–7.00 SVT24 [28655494]

10.30 24 direkt [21797072]
17.05 Arty (R) [18531] Del 4 av 8. Även 20/4.
17.35 Perspektiv [7948662] Del 13 av 20. Även 19/4.
17.55 Eftersnack (R) [59448]
18.20 Nyhetstecken [4276142]
18.30 Oddasat [97210]
18.45 Uutiset [9599603]
18.55 Sportnytt [5712055]
19.00 Rapport [32210]
19.10 Regionala nyheter [7235993]
19.15 Go'kväll [557974] Magasin. Kockarna Maud Onnermark och Fredric Andersson bjuder på lättlagade rätter och tips. Personligt samtal om vändpunkter i livet.
20.00 Kulturnyheter (R) [82239] Även senare i dag.
20.15 Regionala nyheter [8409513]
20.30 Programstart: Hela apparaten – om teknikens världar [5264] UR. Teknikserie. Del 1 av 8. Tekniken i våra händer. Även 22/4.
21.00 Gavin och Stacey [7245] Brittisk komediserie från 2007. Del 6 av 6. Äntligen är det dags för bröllop mellan Gavin och Stacey. Deras familjer hoppar högt av upphetsning och stolthet.
21.30 Filmkrönikan [6516] Filmmagasin. Del 11 av 14. Regissören Hannes Holm pratar med Navid Modiri om ”att bryta den fjärde väggen”, t ex genom att en rollfigur talar direkt till publiken. Även 17/4.
22.00 Aktuellt [3429]
22.30 Säsongstart: Anaconda [2500] UR. Ungdomsmagasin. Del 1 av 7. Zombies. Människoätande zombies har blivit favoritmonster i filmer och dataspel.
23.00 Sportnytt [16351]
23.15 Regionala nyheter [3926210]
23.25 Eftersnack [1835993]
23.50 Lucky Louie [8689697] Del 2 av 13. Även 17/4.
0.20 Reprisstart: Grabbarna från Angora (R) [47456] Del 1 av 12.
0.50 Vetenskapsmagasinet (R) [6247982]
1.20–2.05 Sverige! (R) [7775765] Del 10 av 20. Även 18/4.

7.30 Ensamma hemma [7904332]
8.25–9.25 Rachael Ray (R) [3823142]
9.55 Desire [5308790]
10.50 Våra bästa år (R) [6513451]
11.40 Oprah Winfrey (R) [6997245]
12.30 Rachael Ray [1474121]
13.25 Momento [1243871]
13.50 Våra bästa år [7434332]
14.40 Oprah Winfrey [7948429]
15.35 Cityakuten [5732974]
16.30 Nanny [882158]
17.00 Top Model Sthl [865516]
18.00 Simpsons [887603]
18.30 How I met your mother [895622] Amerikansk komediserie.
19.00 Extreme home makeover [522784] Amerikansk inredningsserie från 2006. Del 1. Teamets första uppdrag i den nya säsongen ligger i Alaska, där Betsy Rogers bor med sin stora familj. Det handlar om hela 13 familjemedlemmar.
20.00 2 1/2 män [268429] Amerikansk komediserie. Judith är bortrest och Alan bor hos Jake. Plötsligt får Alan förhinder och ber Charlie att passa Jake.
20.30 Sjukhuset [187500] Svensk dokumentärserie från 2008. Del 45. Plastikkirurgen Malin använder sig av blodiglar för att få ett sår att läka.
21.00 Men in trees [168500] Amerikansk dramakomediserie. Del 4 av 22. Cash tar med sig en chockerande hemlighet när han återvänder till Elmo.
22.00 Top model 9 [164784] Amerikansk modelltävling från 2008. Del 9 av 13. Tjejrna träffar designstudenter som de ska inspirera att skapa nya klänningar. Nästa dag visar de och håller ett tal om sina kreatörer.
23.00 Sex and the city [438887]
23.35 Sex and the city [7831149]
0.10 Women's murder club [5025494]
1.10 2 1/2 män (R) [4033901]
1.40 How I met your mother (R) [9642456]
2.05 Xena – krigarprinsessan [5917123]
3.00 Girls behaving badly [9647369]
3.25 Rescue me [5908475]
4.20 The shield [1599949]
5.10–6.00 Huff [9125543]

6.05 Lättlagat (R) [1852516]
6.50 Nyhetsmorgon [33896245]
11.00 Stegvis [409974]
12.00 Omaka systrar (R) [208332]
12.25 Tillbaka till Aidensfield (R) [5781852]
13.20 Hem till gården [8307581]
13.55 Nyheter (R) [7898535]
14.00 Trav: Dagens rätt [656061]
14.25 Nya tider (R) [963345]
14.55 Doktorn kan komma (R) [7950264]
15.50 Nyheter (R) [3572516]
15.55 Advokaterna (R) [4729697]
16.55 Inte helt perfekt (R) [8454055]
17.25 Will & Grace (R) [209061]
17.55 That '70s show (R) [664974]
18.25 Kockduellen (R) [6292326]
18.50 Leilas mat [409245]
19.05 Keno [9229968]
19.10 Leilas mat, forts [666603]
19.20 Lotto med drömvinsten [206245]
19.30 Ekonominyheter (R) [339581]
19.40 Vädret [9301516]
19.45 Lokala nyheter [6948784]
19.54 Lokalt väder [406945697]
20.00 Nyheter (R) [186871]
20.30 Nigella express [185142] Brittisk matlagningsserie från 2007. Del 3 av 13. Nigella lagar italienskinspirerad mat på ett ögonblick.
21.00 Rent hus [166142] Svensk livsstils- och underhållningsserie från 2008. Del 8 av 11. Även 20/4.
22.00 Torn [162326] Brittisk dramaserie. Del 2 av 3. Alice blir placerad i fosterhem mot Sarahs önskan, hon vill att hennes dotter ska flytta hem med en gång.
23.00 Nyheter (R) och Sporten [436429]
23.35 Vädret [2218264]
23.38 Lokalt väder [302218264]
23.40 Trav: Vinnare kavalkad [2215177]
23.45 Afterlife [134968]
0.40 Reprisstart: Nattskiftet (R) [9390340]
1.45 Love my way (R) [1772562]
2.55 Natliv [33627712]
4.00 New York undercover (R) [4879036]
4.40 Lost (R) [7932104]
5.25–6.05 Ice road truckers (R) [9438727]

6.00 X3M: God morgon med A-laget
A-laget tillsammans med Petski, Isa, och Magnus.
10.00–10.50 Veta
10.00 Made in Europe. Del 10 av 27. Slovakien. Miska bor i en by i norra Slovakien nedanför de vackra Tatraberget.
10.15 Banderoll. Om våld.
10.30 Du bist was Du isst. Del 4 av 6. Baris från Liechtenstein.
10.35 L'anaconda francais. Språkserie på franska. Del 2 av 8. Marseille förbereder sig på att stadens fotbollslag, Olympique de Marseille, ska ha stormatch.
16.40 Obs
Aktualiteter.
17.14 Kortnytt
17.15 Loppshop
Amerikafeber i ”Loppshop”.
17.45 Buu-klubben: Bärtil
18.15 Tv-nytt
18.30 Det illegala Europa (R)
Dokumentärserie. Del 2 av 4. Villervalla på spanskt vis. Om Europas ca fem miljoner illegala invandrare och om de omständigheter de lever i.
19.00 Sportmagasinet
Människor i idrottens värld.
19.30 Tintin: I Amerika
Fransk-kanadensisk animerad serie. Del 1 av 39.
19.55 Futz
Kanadensisk animation.
20.00 Tv-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 Leve trähusstaden!
Leve trähusstaden Kristinestad!
20.55 5 minuter
Tom Nylund och ”Station T”. Bakom kulisserna på FST5.
21.00 Spotlight
Granskar – ifrågasätter – klargör. Textat.
21.30 Viruskriget
Del 12 av 13. Efter sin ögonoperation har Bob blivit överkänslig och nervös, och Carlos verkar ha smittats av en farlig feber.
22.15 Kvällsnytt
22.20 Krökta rummet
Populärvetenskapligt magasin. Den gränslösa hjärnan i Minnenas labyrint.
22.50–23.05 Oddasat
Nyheter på samiska.

ÅLANDSKANALEN

Kl 6.30, 7.30, 18.30, 19.30, 21.30, 22.30 och 23.30. Nyheter

Kl 20.30. Håll i er folk, här kommer trean! Vill folk ha Forssen så ska de få det. Så här kommer nu i repris Kaj Forss & Co i ”Lätt till fest à la Forss, trean”.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

6.45–10.00 Gomorron. Med Kjell Brändström. **6.50** Betraktelse. Av Benita Muukkonen. Sänds även ca. kl. 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikpaletten. Visor. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. Idag lyssnar vi till den tredje delen av sagan om Prinsessan som gömde sina skor, skriven av Helena Nyblom och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt sänds även på fredag kl. 12:30. **10.00–15.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Sänds även kl. 17:45 och i repris på lördag kl. 09:30. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Sänds i repris kl. 18:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Skrat-salva. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Djur och natur. Med Peo Svarvar. **16.00** Aktuellt. **16.15** Åland idag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Therese Wahlgren. **17.00** Ålandsnytt. **17.45** Kulturen. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. **19.00** Ålandsnytt. **19.10** Åland idag. **20.00** Ålandsnytt. **20.03** Åland idag. **20.40–20.45** Betraktelse. **5.30–6.45** Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv [37580264]
9.15 Hjärtat på rätta stället [4081871] Modern kärlek. Henry och Jane njuter av en händelserik middag.
10.05 Nöjesrävarna [8086142]
10.30 Ilona Rauhala [5142]
11.00 Tv-nyheter [97429]
11.05 Tillbaka till Aidensfield [8020351]
12.00 Dagens rubriker [74332]
13.00 Tv-nyheter [61535]
13.05 Kraftverk [832622]
14.00 Sjätte sinnet [6055]
14.30 Läkarna [7974]
15.00 Tv-nyheter [73239]
15.05 Diagnos: Mord [7178871]
15.50 Världens skatter [9963326]
16.05 Den vida naturen [3975697] Del 3 av 6. Otämjda Asien.
17.00 Tv-nyheter [78790]
17.08 Tillbaka till Aidensfield [300720968] Döm inte hunden efter håren. En hög tjänsteman och hans fru är delaktiga i en överkörning.
18.00 Tv-nyheter och väder [9351]

18.30 Prisma Studion [1142]
19.00 Basaren [12239] På bygget. Idag följer vi med polska byggarbetare till kärnkraftverksbygget i Olkiluoto och möter ryssar som deltagit i Palmia-projektet. Programledare: Ghadi Boustani.
19.35 Historia: Det stora inkaupproret [9605072]
20.25 Viking Lotto [2193887]
20.30 Tv-nyheter och väder [60992]
20.55 Sporttrutan och V5-travet [6541264]
21.05 A-studion [7481061]
21.40 A-plus [248429]
22.00 Fjärrlinjen [81719] Kan inte återvända hem. Hon kan inte återvända till sin by för hon skäms. Ingen vet vad hon gör i Phnom Pen. Hon är prostituerad och långt hemifrån.
23.30 Tv-nyheter [93968]
23.35 K-kont [2297790]
23.55 K-trappan [5596622]
0.35 Euronews [1115524]
0.45 Uutisikkuna [98834388]
4.00–5.55 Uutisikkuna [8630901]

6.00 Tellus-frågesport [3817790]
6.50 Lilla tvåan [42249697]
6.55 Nalle Sloköra [8409239]
7.03 Vädertipparen [300018087]
7.05 Sannis resor [5024177]
7.17 Postis Per och hemlighet [208953622]
7.32 Lilli Pii [209410516]
7.34 Milja [409429264]
7.42 Lenny & Tviit [203731697]
7.47 Neppajmy-klubben
7.55 Berättelser från Mumindalen [8091326]
8.19 Den stora bubblan
8.43 KatjaKaj och BenteBent
8.50 Den rätta frågan [6533719]
9.15 Nyheter
10.35 Hjärtan i brand [6023993]
11.00 Mat med Tina [8865535]
11.40 Smultronstället [9862142]
12.30 Den rätta frågan [33210]
12.55 Gårdagens Finland ur filmperspektiv [54993]
13.20 Aktuella tvåan: 1918-kvällen [2600245]
15.18 Hemmakockar
15.45 Hjärterum [6761535]
16.15 McLeods döttrar [3994055]
17.00 Bali [49697]
17.24 Lilla tvåan [400694023]

18.00 Den rätta frågan [89023]
18.25 Hjärtan i brand [9706581]
18.50 Tv-nyheter [9507622]
19.00 Regionala nyheter [38448]
19.10 Sporttrutan [7228603]
19.15 Tvåans vårväder [7225516]
19.20 Olympiakväll [9784852]
20.30 Djuren i mitt liv: Super-veterinärer [8974]
21.00 Kons år [64142]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [3878968]
22.05 Den röda tråden [1769603]
22.50 Ett paket [6573993]
23.20 Dokumentärprojekt: Highway Courtesans [7883332]
0.20 Musik-tv [9441104]
1.05 Sanapeli [1858543]
2.00 Tellus-frågesport [8617562]
3.00 Dolt ord [8628678]
4.00 Frågespel [8604098]
5.00–6.00 Sudoku [8608814]

5.55 Väder [5078448]
6.25 God morgon Finland [80133429]
9.10 Vad ska vi äta idag? [6693790]
9.15 Känslor och dofter [5258142]
10.05 Rutor [37998993]
10.40 Emmerdale [5345993]
11.10 Köpkanalen [3839852]
13.20 Snillesmedjan [9697806]
13.55 Hur jag träffade din mamma [302887] Amerikansk komediserie. Kalkonen.
14.20 Fakta eller fiktion [383158]
14.50 Vilda norden [7026993]
15.45 Matstället [4916974]
16.00 Fakta eller fiktion [798245]
16.30 Nyheter [415500]
16.35 Underhållnings 50 i topp [877142] Eero Melasniemi. Päiviö Pyysalo har intervjuat femtio av de främsta namnen inom finsk tv-underhållning.
16.50 Tupla tai kuitti [310564]
17.30 De vackra och de djärva [871142] Skottet hos Stephanie.
17.55 Vad ska vi äta idag?

[6895644]
18.00 Emmerdale [150061]
18.30 R.u.m [749832]
19.00 Sjuans nyheter [164719]
19.15 Ekonomi nyheter [930790]
19.25 Dagens väder [4444719]
19.30 Salatut elämä [454784]
20.00 45minuter [891326]
21.00 CSI [908061] Amerikansk kriminalserie.
21.55 Vikinglotto och Joker [1168992]
22.00 Tians nyheter [976516]
22.20 Resultatrutan [5531581]
22.30 Keno [525806] Dagens kenodragningar.
22.31 Sanning eller myt [105017448]
23.40 Soldater utan ansikte [599351] Amerikansk actionserie.
0.35 Earls liv [2450340]
1.00 Snowboarding: Frontside 3 [6943659]
1.30 NikoLas nattchatt [6044765]
2.30–5.55 Den rätta [44340017]

” Kan dom inte döpa om Rockoff till Popcorn nu? **MESSARE**

debatt

Hur fastslår Mise bötesavgifterna?

■**Enligt Mises** verksamhetsledare **Fredrik Karlsson** är det ett klart brott mot renhållningsföreskrifterna att lägga till exempel potatisskal i soptunna för brännbart avfall. Han påpekar att tilltaget kan rendera förövaren böter om 50 euro per gång, och att bötesbeloppet är fastställt av Misestämman.

Hur kontrolleras potatisskalen? Skall Mises kontrollanter undersöka folks soptunnor?

Brändö även i fortsättningen har rätt att slänga potatisskal i soptunnan utan att bli bestraffade? 2. Hur har Mise tänkt att kontrollen skall fungera? Ämnar Mise anställa en eller flera kontrollanter som genomöker

folks soptunnor, på jakt efter felsorterade sopor? Och vad kommer detta att kosta oss som bor i kommuner anslutna till Mise? Jag antar att kostnaderna finns upptagna i Mises budget och bokföring. 3. På vilket sätt har Mise

informerat alla medlemskommuners invånare om kravet att de som endast har en soptunna, även måste ha en kompost, samt om straffavgiften?

Å **andra** sidan är ju potatisskal nyttigt, så man kanske slipper betala 50 euro i straffavgift om man äter potatisen med skalen på. Frågan är ju om Misekontrollanten tror en på orden, eller om de vill ha någon form av bevis också.

Men någonstans har nog ändå hela Miseprojektet gått över styr nu, det var nog inte så här som medlemskommunernas politiker hade tänkt att sophanteringen skulle fungera, när man tog beslut om att bilda Mise.

Runa Lisa Jansson

Kombinera. ”Vi anser att det finns möjligheter att kombinera museala, kulturella, näringspolitiska (främst turism) och postala intressen med syftet att det unika post- och tullhuset skall vara en levande byggnad.” skriver liberalernas partisekreterare. Bilden är från måndagens demonstration utanför lagtinget. Foto: ANDREAS DIENERT

Lr ska ta fram helhetsplan för post- och tullhuset

■**I lagtinget** och i massmedia har ogrundade påståenden om landskapsregeringen och postens styrelse angående beslutet att dra in postkontoret i Eckerö Post- och tullhus förts fram. Det finns anledning att korrigera och komplettera informationen i massmedia.

Posten är ett affärsverk som skall tillhandahålla postala tjänster i hela landskapet och eftersträva god ekonomisk avkastning. Landskapsregeringens roll är att tillse att Posten på Åland följer lagen och fullgör sina uppgifter. För den operativa verksamheten svarar styrelsen och verkställande direktören. Mot bakgrund av resultatet i senaste lagtingsval fick liberalerna två platser i postens styrelse. **Anna Janson** och **Tony Asumaa**, båda med relevant erfarenhet och akademisk utbildning, tillträdde i början på detta år.

Vid det första styrelsemötet därefter meddelades till kännedom att posten, med tidigare

principbeslut som grund, skulle förverkliga omställningen från postkontor till postombud också i Eckerö. Styrelsen, med Anna Janson som ordförande, har därefter beslutat att posttjänster skall tillhandahållas i Eckerö post- och tullhus under sommaren 2008, samt mot beställning även under för- och eftersäsong. Avsikten är att landskapsregeringen skall ta fram en helhetsplan för post- och tullhuset med beaktande av olika intressen. Liberalernas utgångspunkt är att posten har sin uppgift definierad i lagen, men att det finns möjlighet att samverka kring post- och filatelitjänster i post- och tullhuset. Vi anser att det finns möjligheter att kombinera museala, kulturella, näringspolitiska (främst turism) och postala intressen med syftet att det unika post- och tullhuset skall vara en levande byggnad. **Christina Johansson-Gammal** partisekreterare för Liberalerna på Åland

NYANS ROS

...till **Sundqvists buss** som sponserade resan till Lagtinget måndagen den 14.4 så att vi kunde framföra våra önskemål om en återflytt av postkontoret till Post & Tullhuset. Rosar gör alla tacksamma och förhoppningsfulla Eckeröbor.

...till **Kjell Ekström** för en välplanerad och intressant kulturrese till Blekinge och Jönköpings museum. Deltagare rosar.

...till **intresseföreningens styrelse för Ålands jord-och skogsbruksmuseum** för fortsatt idogt arbete som ger resultat. Professor Nils Storås tänkvärda

anförande berikar. Mötesdeltagare.

...till **Mia Humell** för att du tog hand om våra ”löpska” rymmare och såg till att dom kom hem! Rosar gör Lena och Katja.

...till **Roland Rasmussen** som lugnt och fint körde oss till trädgårdsmässan i Älvsjö 12.4 trots all rörig trafik. Vi kände oss trygga och avslappnade. Tack för det gör trötta men nöjda resenärer.

...och puss & kram till **Borgå & Tjejerna på Havsvidden!** Vilken mat! Bästa på länge! Fin service & skön avkoppling, Tack! Tjejerna på CTV.

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ ■ Usch vad dålig musik det var i nattklubben på Arken i lördags, passas bättre på Dinos! När jag far till Arken vill jag höra bra, ”sångvanlig” musik så man blir på partyhumör! **0457.**

■ ■ ■ Kan dom inte döpa om Rockoff till Popcorn nu? Ingen rock ännu klar, bara pop... **0457.**

■ ■ ■ Du pedanten, om de ser så där j..... ut utanför, hur ska de då inte se ut inne?! Man får ju hoppas att det inte bor några barn där, eller djur! **0400.**

■ ■ ■ Låt romerna bo kvar i Lemböte, bara, så har ni snart fullt där med ”gäster” som ni inte blir av med! Glöm konfirmationsläger och sånt! **0457.**

■ ■ ■ När tänker ni börja ta i med hårdhandskarna mot alla rattifyllerister, är det först när domarns eget barn blir påkört? Ändring i straffskalan tack. **0457.**

■ ■ ■ Jesper som jobbar på Chipsen är en stillig klimp. **040.**

■ ■ ■ Nu är våren här, grabbarna med feta plånböcker kör feta jänkare med V8. **Japsen.**

■ ■ ■ Angående reformerna i policyn för landskapsregeringen. Glöm inte bort att till droger räknas även nikotin. Så är det förbjudet att röka/snusa på arbetstid? **040.**

■ ■ ■ Hör du, orolig mormor som vill vara anonym: ungdomarna måste först ha råd att betala sitt leverne. Är det int bättre att de sk rika Helsingforsarna bor i dom, än att de ska stå tomma!? För inte har ungdomarna lust att betala så mycket, när de i stället kan göra så mycket annat kul med pengarna. Men dagens ungdomar vill ju bo flott, det duger inga med vad som helst och så ska det väl vara aldeles gratis eller så ska mamma och pappa stå för

kalaset. Och om folkmängden nu ska ökas i skärgården, så måste väl även Helsingforsarna vara välkomna och då måste de ha någonstans att bo. **Inflyttad.**

■ ■ ■ Skrik och panik! Vart tog Kanta-rellens tidigare bagare vägen? Då när det fanns kinuskitårta med hjortron-fyllning och världens godaste choklad tryffel(?)tårta. Saknar dessa underbara bakverk! Är det någon som vet? **040.**

■ ■ ■ Har man egen stavning av museum på Kökar eller? Har lite problem med korsordet... **0457.**

■ ■ ■ Mustasch till Rockoff... **0457.**

■ ■ ■ Hej, nu vill jag reda upp detta nojs om dom stackars tiggarna. För det första kan nog alla trångsynta ålänningar sluta trycka ner dem, jag menar vad gör det om dom unnar sig en ny jacka nu och då! Sen är dom nog värda det om man sitter och spelar dragospel dagarna i ända. Tror inte dom haft någon större lycka i sina dar, och nu när jag ändå är på humör så vill jag lämna en tanke till tjejen som är gravid, och säga att det är en stark dam som sovit ute i ur och skur med ett barn i magen, det är strongt. Hoppas någon god människa kan översätta detta till romerna.. **Mrgod 35.**

■ ■ ■ Jag anade redan fjärde dagen att Engla var död, men man hoppades ju att det inte var så. Vän till Englas mor och far. Engla hann jag aldrig träffa. **0457.**

■ ■ ■ Runar, kan vi inte göra alla vägar i Mariehamn enfiliga? Då skulle ingen kunna köra bil, bara cykla, alltså inga olyckor! Eller skulle det sluta i cykelhinder av något slag..? **Svarte Petter.**

■ ■ ■ Vad har kronprinsessan hit att göra? Vi har väl inget med Sverige att göra och allra minst med kungahuset.

Vad kostar kalaset och vem betalar? **050.**

■ ■ ■ Bra gjort av VL att tillsätta en VD utifrån för Sundqvists. **Hälsningar från en observant passagerare.**

■ ■ ■ Läste just i svensk tidning att Arla planerar att höja priserna ordentligt. Alltid retar de ju någon... **0457.**

■ ■ ■ Bäste Simon Pellas! Jag har svårt att förstå hur drogtest kan vara kränkande om man har rent mjöl i påsen, polisen alkotestar ju bilförare och jag har aldrig upplevt det som kränkande. Var i ligger skillnaden? Om man undanhåller sej ett förutbestämt drogtest och tror att man skall undgå upptäckt då är man dum, lika dum som att man använder droger! Alla vet också att droger påverkar omdömet, vem vill ha tjänstemän som fattar galna beslut? **0400.**

■ ■ ■ Könsdebatten har dragit skruv! En insändare blir berörd av att ett oskyldigt barn har mördats av en man. Då världen just nu översköjs av en väg av mord där mödrar tagit livet av sina barn, **0400.**

■ ■ ■ Red. har fel! I en demokrati avkunnas dödsdom på dylika avskum som 42-åringen. I en socialdemokrati får han vård för att senare få permission och mördra igen. **040.** **Svar:** Så då menar messaren att till exempel EU-staterna inte är ”riktiga” demokratier för att de inte har dödsstraff? Enligt mitt sätt att se på frågan om liv har ingen människa rätt att sätta sig till doms över en annan människas liv, i meningens liv och död, hur avskvärt den andres brott än är. Däremot kan vederbörande läsas in på livstid för att skydda oss andra. Så ser också våra demokratiska stater på frågan, oavsett politisk färg på de styrande. **Ulf Weman** (som svarade på ett mess i lördagens tidning i ”Red:s” namn.)

■ ■ ■ På finlandssvenskar som flyttat till Åland för att arbeta och delta i det åländska samhällsbygget är det fullt egalt att förnedra i den lokala pressen, men när man vill debattera de tiggande romerna höjs röster om rasism. Det

är väl det som kallas konsekvent journalistik. **0400.**

■ ■ ■ Varför liknar brandtomtaras hjälmar gamla tyskhjälmar från kriget? Lite annan färg på bara så... **0457.**

■ ■ ■ Allt prat om tiggare, ni säger att ni inte är rasister men det är ju det ni är! Låt dom helt enkelt vara, om ni inte vill ge pengar låt bli. Ni säger även att dom inte kan spela en ton, vem bryr sig! Sluta prata skit om dom! **En godhjärtad.**

■ ■ ■ Postkontor hit och postkontor dit. Høj skatteöret i Eckerö och ta hand om er hall som ni ”gick man ur huset” för, och som alla med lite grönvitt pelisilmå insåg att skulle bli en katastrof ute i obygdén! **0457.**

■ ■ ■ Hej. Jag söker en hund för foder/hundvakt på helgerna hör av er **0457 343 0541.**

■ ■ ■ Dennis, försök få hit Adam Tensta så har du en bra rappartist till i år, som folk gillar! **0457.**

■ ■ ■ Det står en ”lånad ?” ungdomscykel på Ljungvägen sen ca två veckor. **040.**

■ ■ ■ Nog är det väl s...n att om man kör i fyllan, äventyrar trafiksäkerheten så ska man inte straffas för att man skadade sig! **0457.**

■ ■ ■ 14.40-turen norrut med stadsbussen... Tack för att du inte lutade bussen när jag skulle av med barnvagnen, det var jätteroligt att vicka ner barnvagnen ur 14.40-turen norrut med stadsbussen... **040.**

■ ■ ■ Till dej som hade något emot mej (14 åringen): Ditt mezz var så.. ja jag har inte ord för det. Du.. hellre är jag glad nu än om 10 år! **H. 14 år och olyckligt singel.**

■ ■ ■ Orka tjata om att man inte har en aning om vad kärlek är när man är 14 år. Ni vet ingenting, jag har varit tillsammans med min kille i 1 år och varken han eller jag tänker bara på sex. Det är ju det ni vuxna verkar tro. Man kan faktiskt ha ett lika fint förhållande som tonåring som en vuxen. **En som tål kritik.**

ZITS

”Barn förstår att det som hänt Engla är på riktigt och att det inte handlar om någon tv-film eller något som utspelas i en bok.

PSYKOTERAPEUTEN ANN-KRISTIN LUNDMARK I DN

Försmedligt

Nina Smeds

Pärlor för skärgårdsbor

En dag på jobbet och jag har redan lärt mig att inte svara på något som en journalist frågar. En ”kollega” frågade i förbifarten hur många personer det bor på Lappo. Jag svarade förstrött. Det borde jag inte ha gjort. Man får ALD-RIG svara förstrött till en journalist! Klart att det hamnar i tidningen! Han är ju journalist! Plötsligt är Lappos status som ö ifrågasatt! Det kan bli en film: ”Kvinnan som lämnade en ö men återvände till en holme”. Men innan **Bolle Högnäs** och **Johan Karrento** kommer rusande med kamerorna kan jag meddela att vi faktiskt har 50 mer eller mindre fast bosatta invånare. Bara så ni vet! Det finns inget att hämta där!

När man sitter på en stressig arbetsplats och avgaserna strömmar in genom fönstret drömmar man sig bort till friska vindar, röda klippor och ostörda omgivningar. Men jag ska tala om för er att när man suttit där tillräckligt länge känns ett surrande kontorslandskap som rena paradiset.Vi skärgårdsbor behöver också lite andrum ibland, men på ett annat vis. Lite avgaser och föroreningar kan vara synnerligen uppiggande för livsandarna om man bara andats saltstänkta havsbrisar i tio års tid. Då brukar vi packa ihop hela familjen och åka in till Stan. (Vi kallar också Mariehamn för Stan fast Åbo känns geografiskt närmare). Rondeller är som rena nöjesfältet för en skärgårdsfamilj på stadsutflykt. Men på det fjortonde varvet brukar de minsta börja spy. Skärgårdsbarnen kan stå länge vid ett övergångsställe och titta på bilar som kör förbi. Så många bilar på en gång! En skärgårdsflicka stod på en balkong på tredje våningen på Klinten och sade hänfört: ”Jag ser ju hela byn!” Det som för er stadsbor inte är något särskilt, är pärlor i vårt stadsbesök.

Vi är inte vana vid många människor på samma gång. Att som skärgårdsbo tvingas köa till en toalett, eller dela bänk i bussen med en okänd känns som Afrika för de första missionärerna; man är inte så värst rädd, man vill väl, men vet inte riktigt hur man ska förhålla sig. Och risken för missförstånd är på gränsen till code red. Jag brukar tänka att eftersom vi i skärgården välkomnar er från fasta Åland med öppna armar så känner ni det säkert likadant gentemot oss. Om era barn kommer till oss och firar Lappofest så kan våra barn komma och festa hemma hos er! Det känns tryggt!

Säg till innan. Då gemensamma sorgetillfällen ordnas bör det sägas till innan. Ingen skall tvingas delta. Bilden är tagen i Kyrkby högstadium efter massakern i Tusby. Foto: ERKKI SANTAMALA

Barn skall inte dö. Ingen förälder skall begrava sitt barn.
Barn skall definitivt inte mördas. Ingen förälder skall identifiera sitt försvunna och dödade barn.
Likväl händer det.

Varje förälders största skräck drabbade Englas mamma förra lördagen. Hennes barn försvann. Och i söndags erkände en man att han mördat Engla. Hoppet försvann slutligen. Ingen förälder kan skydda sitt barn från allt ont. Man försöker, o ja, man försöker. Men barn kan inte låsas in av rädsla för att döden finns så nära livet. Skall man leva kan man också dö.

Fyra barn under femton år har mördats i mars och april i Sverige. Det är ett rekord som förhoppningsvis aldrig slås. Enligt DN varierar antalet mord på barn kraftigt mellan åren. Omkring tio barn under femton års ålder utsätts varje år för dödligt våld, enligt **Jerzy Sarnecki**, professor i kriminologi. Av dem är det bara några få som mördats. Precis som då det gäller kvinnomisshandel är det så gott som alltid en närstående som utövar det dödande våldet på barn. Ofta är det en förälder som misshandlar eller dödar sitt barn. Att förövaren är en för barnet okänd person, som i fallet med Engla, är mycket ovanligt.

Det är så tragiskt så man helst inte vill tänka på det. Och just därför måste man tänka på det. Vuxna människor som inte mördar eller slår sina barn måste tänka på att andra vuxna mördar och slår barn. Hur skulle annars världen förändras.

Då barn dör, eller då stora och hemska tragedier inträffar, brukar gemensamma sorgetillfällen arrangeras. Inte bara begravingar för de närmaste, utan stunder då den kollektiva sorgen kan uttryckas. Det är bra. Det är bra att kyrkan öppnar sina dörrar och låter människor minnas, gråta och tända ljus. Kyrkan är bra på sorg. Vad som inte är bra är att tillfällen för den kollektiva sorgen tvingas på en.

Skall man ha en tyst minut på en morgonsamling, innan en fotbollsmatch eller på en arbetsplats bör det meddelas om innan. Alla måste få en möjlighet att slippa den tysta minuten. Dels för att alla inte sörjer, dels för att sorg uttrycks på olika sätt. Mest för att en del bär på så mycket sorg att man inte kan plocka fram lite i taget i offentliga utrymmen. Sorg kräver hänsyn, men också dem som

inte sörjer måste visas hänsyn.

Och kollektiv sorg, vad är det? Det finns ingenting annat än ensam och individuell sorg. Då man sörjer kollektivt står man bredvid varandra och gråter, men man gråter av olika anledningar. Inte gråter vi som inte kände Engla för Engla. Engla är en katalysator. Vi gråter för att världen är så hemsk att barn mördas, för att våra egna barn och närmaste kan dö och för att våra egna närmaste har dött.

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2008

Fortlöpande helår..... 179 €
halvår..... 95 €
kvartal 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 1) → 07.00/08.00 1) → 13.35 13.45 2) → 19.15/20.15 → 00.45 L	ÅBO → 13.35 → 00.45 L	M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 13.45 1) → 18.15/19.15 1) → 02.40 L 00.50 L → 06.10/07.10 → 13.35
M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	H:FORS → 04.15	M:HAMN → 13.35

Passagerare med el, utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck, bil, försäljning, ej kan garanteras

- 1) Charter Silja Festival 14.4, 21.4, 27.4, 1.5. Kontakta oss för mera information. 19.4 avg Festival 12.45 Långnäs-Stockholm
- 2) 19.4 avg 11.50 Långnäs. 20.4 Charter

SILJA LINE

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 (1,64€/besvarat samtal+alltid ins/msa)

TALLINK

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00

10.00 - 05.00 ← 04.50 - 18.00

Torggatan 14 • www.tallinksilja.fi • tel 16 711 el. 06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid ins/msa).

Check-in senast 30 min. före avgång

ÅLANDSTRAFIKEN 23.3-15.6.2008

MARIEHAMN-KAPELSKÄR

Måndag-torsdag		Fredag-lördag		Söndag	
MAR	KAP	MAR	KAP	MAR	KAP
08.00 ➡	09.30	07.00 ➡	08.30	13.00 ➡	14.30
16.00 ➡	17.30	13.00 ➡	14.30	19.00 ➡	20.15
15.30	➡ 12.00	➡ 19.00	20.15	18.30	➡ 15.00
22.30	➡ 19.00	12.30	➡ 09.00	00.05	➡ 20.30
		18.30	➡ 15.00		
		00.05	➡ 20.30		

ANM Valborgsmässoafton 30.4 trafik enl fred.-lörd. turlista. 1.5 trafik enl sönd. turlista

Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapelskärs ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L 1) → 06.30	
04.35 M → 09.40	
10.15 M 3) → 15.30	
14.25 M 2) → 18.55	
14.10 M → 07.45 1)	
23.35 M → 16.45	
07.45 M → 18.00	
03.20 L → 20.10 2)	

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L 2) → 07.35		
14.25 M 1) → 19.50		
23.45 M → 10.00		
14.10 M → 08.45 2)		
01.00 L → 21.00 1)		
04.25 M → 17.30		

- 1) Isabella ur trafik 13.4 kl 19.40 i Åbo. Åter i trafik 17.4 kl 21.00 i Åbo.
- 2) Amorella ur trafik 15.4 kl 07.45 i Åbo. Åter i trafik 18.4 kl 08.45 i Åbo.
- 3) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för info. M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 08.00) före ord. avg.

BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storgatan 2)-Långnäs 1h före avg. Även Långnäs-Mariehamn alla avg 12 EUR/person.

VIKING LINE Storgatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

LEDIGT ANNONSUTTRYMME

Kontakta annonsavdelningen, tel 23 444, eller e-post: annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

ONSDAG 16 APRIL 2008

dagens ålänning

vädret

dagens rätt

”Jag är inte så bra på fåglar”

På fyrmastade barken Pommern förbereder man avgången till hennes vanliga hamn. Men några minuter innan skutan ska lämna sin plats så får vi ett snabbt snack med **Bengt Skogberg**, 70 år, som väntar ombord tillsammans med flera andra karlar.

Hejsan, vad är det som sker här då?

– Vi håller på och flyttar Pommern.

Hur länge har du varit med och jobbat på henne?

– Ingen av oss här har jobbat med själva skrovet. Jag är segelsömmare och har lappat ihop de gamla seglen. Jag och flera andra blev uppringda av **Bertil Nyman** som är intendent, han ansvarar för Pommern. Och så bad han oss komma hit.

Hur länge har du jobbat med segel då?

– Ja, i sisådär 15 år. Mellan oktober och april så sitter vi i ungefär 3 timmar på torsdagskvällar och knopar med det.

Segelsömmare.

Bengt Skogberg knopar med segel till Pommern på torsdagskvällar mellan oktober och april månad.

Pommerns alla segel är egentligen undanstuvade, alla intakta. Första seglet restaurerades 1986, tills dess hade de gamla trasorna reparerats av de som seglat själva skutan.

För att komma ifrån båtar lite, vad har du sett för värtecken hittills?

– Haha, jaa du. Blåsippor och tussilago kanske. Och så såg jag en gulsparv på vårt fågelrede för ett tag sedan. Men jag är inte så bra på fåglar, vet inte riktigt om det är en värfågel precis.

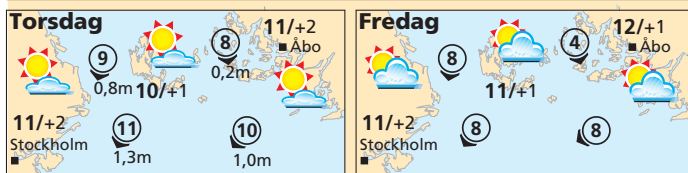
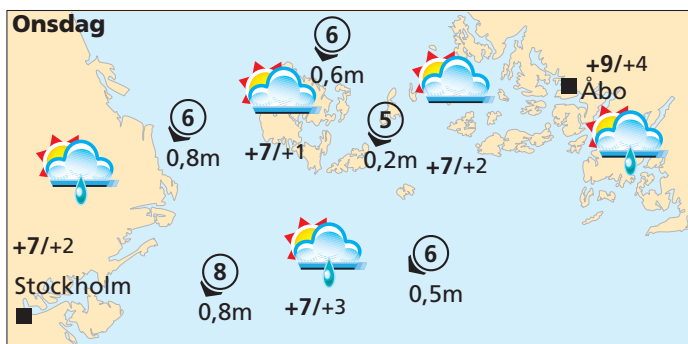
Vad har du tänkt göra då Pommern är klar nu då?

– Jag är ju pensionär, så inte så mycket tror jag. Passa barnbarnen någon gång i veckan kanske.

Och vem skulle du slutligen vilja hälsa till?

– Till alla jag känner. Kanske speciellt till mitt barnbarn **Isidor** som har ögoninflammation, jag hoppas att han ska börja må bättre.

Text och foto: **IDA KARLSSON (prao)**

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	11	☀
Åbo	10	☁
Helsingfors	+6	☁
Stockholm	11	☁

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	+5	SSO	4
Märket	+0	NNO	3
Kumlinge	+8	S	4

Vattenståndet i går kl 15

Föglö -15 cm Åbo -15 cm

Solen i dag	Upp	Ner
Mariehamn	6:20	21:01
Helsingfors	5:59	20:42
Stockholm	5:30	20:07

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Max/min temp. 8.4 - 15.4. klo 9

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+8,0	12.4.	-3,5	12.4.
Åbo	+10,6	12.4.	-2,4	11.4.
H:fors	+9,3	14.4.	+0,4	11.4.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	-	☀
Åbo	18	☀
Helsingfors	11	☀

Utomlands i går

	Köpenhamn	+9	Paris	10
	Oslo	+4	Wien	12
	Bryssel	+8	Madrid	17
	Berlin	+8	Rom	14
	Moskva	+3	Aten	21
	London	11	Las Palmas	22

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Tomatsoppa

2 st gula lökar
1 msk smör
1 msk vetemjöl
400 g passerade tomater
6 dl vatten
1 höns- eller grönsaksbuljong-tärning
1 tsk basilika
salt, svartpeppar
tomatpuré
1 dl grädde

Skala och finhacka löken. Fräs den mjuk i smör. Strö över mjöl och rör om. Till-sätt tomater, vatten, buljongtärning och smulad basilika. Koka under lock i 5 minuter. Smaka av med salt, peppar och tomatpuré. Runda av med grädde. Servera med bröd och ost och/eller selleristjälkar.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

Grodprins i gjutjärn

17,90€

Välkommen in!

Torggatan 1 tel./fax. 13 174
Öppet: vard 10-17, lörd 10-14

STOPPA KNARKET VID GRÄNSEN

RING IN TIPS 0800 14600

Samtalet är gratis
Du får gärna ringa anonymt

TULLIN

bObles

Designade för kreativ lek där barnet utvecklar sin motorik

Läs mer på www.bobles.dk

Tumlemöbler från bObles -10%

Flera olika färger och former i lager

Ålandsvägen 88 • Tel. 12 266. Tis-Fre 11-17, Lör 11-15

barnkläder • inredning • leksaker • mammakläder • amningskläder • vagnar • babyprylar • presenter

Nu har sommar-möblerna kommit!

TRÄDGÅRDSGRUPP JULIA

Fyra hopvik-bara stolar + bord

460€

DUOSOFFA BODÖ (utan dynor)

204€

Dynor från 29€

MÖBEL-City

G. Godbyvägen. Tel 21 165, fax 19 544
Öppet: måndag-fredag 8.30-17, lördagar 10-14

DATA GROUP

DCP135CZWI

79€

- Utskriftshastighet upp till 25 sid/min sv/v upp till 20 sid/min färg
- Upp till 1200x6000 dpi upplösning vid utskrift
- Upp till 100 arkars papperskapacitet
- PC-fri kopiering
- Skanna till e-post, OCR, bild, fil eller USB-minne
- Direktåtkomst av USB-minne eller PictBridge
- Två års garanti

brother

MKAB.com

Skarpansv. 26, tel 13 536, fax 16 566
Öppet: vardagar 8.30-17.00

datorer • nätverk • skrivare • kopiatorer • service • kassasystem • kontorsmöbler • kontorsmaterial

AmPro

Hylsnyckelsats

3/8" & 1/2"

138 delar

255,-

HOLMBERGS

TEKNIK • KVALITET

Godbyvägen tfn 23 555 www.holmbergs.ax